

**Programma en position papers
hoorzittingen
met in Nederland opererende Turkse
en/of Turks-Nederlandse organisaties
op**

10 oktober 2016, 10.00-17.00

in de Enquêtezaal

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Den Haag, 5 oktober 2016

- Noot:
- De leden Azmani, Karabulut, Marcouch, Heerma, Van Meenen en Voortman zullen namens de commissie centrale vragen stellen aan de genodigden.
  - Indien er tijdens de hoorzitting nog individuele vragen bij de deelnemende leden bestaan dan kunnen deze aanvullend (binnen de door de commissie geformuleerde doelstellingen) op de centrale vraagstelling worden ingebracht.
- Voortouwcommissie: **vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid**
Volgcommissie(s):
- Activiteit: **Hoorzitting**
Datum: maandag 10 oktober 2016
Tijd: 10.00 - 17.00 uur
Openbaar/besloten: openbaar
Plaats: Enquêtezaal
Onderwerp: Hoorzitting(en) met Turks/Nederlandse organisaties
-

- Agendapunt: **PROGRAMMA**
- 10.00-10.30 uur Hoorzitting**
- Zaman Vandaag
  - Platform INS
- 10.30 -11.00 uur Hoorzitting**
- HakDer, Federatie van Alevitische Verenigingen in Nederland
- 11.00-11.30 uur Hoorzitting**
- Demned, Raad van Gemeenschappen uit Koerdistan
-
- 11.30- 12.00 uur Hoorzitting**
- Turkse Arbeidersvereniging in Nederland (HTIB)
  - Federatie van Democratische Vereniging van Arbeiders uit Turkije in Nederland (DIDF)
- 12.00-12.30 uur Hoorzitting**
- Federatie Armeense Organisaties Nederland (FAON)
- 12.30-13.30 Pauze**
- 13.30-14.00 uur Hoorzitting**
- Adviesraad Turkse Diaspora
- 14.00-14.30 uur Hoorzitting**
- Islamitische Universiteit Rotterdam
- 14.30-15.00 uur Hoorzitting**
- Milli Görüs

15.00-15.30 uur Hoorzitting

- Stichting Islamitisch Centrum Nederland

15.30-16.00 uur Hoorzitting

- Turkse Federatie Nederland

16.00-16.30 uur Hoorzitting

- Islamitische Stichting Nederland

16.30-17.00 uur Hoorzitting

- Turks-Nederlands Tegengeluid

Griffier: H.J. Post

Activiteitsnummer: 2016A03384

Position papers hoorzittingen met in Nederland opererende Turkse en/of Turks-Nederlandse organisaties op maandag 10 oktober (10.00 tot 18.00 uur)

Hoorzitting 1 – 10.00-10.30 uur:

- Zaman Vandaag
- Platform INS

Hoorzitting 2 – 10.30-11.00 uur:

- HakDer, Federatie van Alevitische Verenigingen in Nederland

Hoorzitting 3 – 11.00-11.30 uur:

- Demned Raad van Gemeenschappen uit Koerdistan

Hoorzitting 4 – 11.30-12.00 uur:

- Turkse Arbeidersvereniging HTIB
- Turkse Arbeidersvereniging DIDF

Hoorzitting 5 – 12.00-12.30 uur:

- Federatie Armeense Organisaties Nederland (FAON)

Hoorzitting 6 – 13.30-14.00 uur:

- Adviesraad Turkse Diaspora

Hoorzitting 7 – 14.00-14.30 uur:

- Islamitische Universiteit Rotterdam

Hoorzitting 8 – 14.30-15.00 uur:

- Milli Görüs

Hoorzitting 9 – 15.00-15.30 uur:

- Stichting Islamitisch Centrum Nederland

Hoorzitting 10 – 15.30-16.00 uur:

- Turkse Federatie Nederland

Hoorzitting 11 – 16.00-16.30 uur:

- Islamitische Stichting Nederland (ISN)

Hoorzitting 12 – 16.30-17.00 uur

- Turks-Nederlands Tegengeluid

POSITION PAPER

**Zaman Vandaag
Platform INS**

Vorbereiding hoorzitting door vaste commissie voor Sociale zaken en werkgelegenheid.

maandag 10 oktober van 10.00-10.30 uur

gehoord worden Saniye Calkin en Mehmet Cerit

1) wat zijn de gevolgen voor Turks-Nederlandse burgers en/of organisaties naar aanleiding van de recente gebeurtenissen in Turkije?

voor 15 juli 2016:

- Spanningen tussen Turks-Nederlandse burgers waren er al, deze liepen vooral langs de scheidslijn voor Erdogan of kritisch op Erdogan. De spanningen tussen voorstanders en critici zijn verergerd vanaf december 2013 (na het openbaar maken van de rechtszaken).
- Alle critici van Erdogan in Nederland, zowel de Alevieten, atheïsten, Koerden en Gulen sympathisanten hadden al last van beledigingen, intimidatie, uitsluiting en vernielingen. In april van dit jaar hebben we met een besloten diverse gezelschap hierover gesproken. Toen al was duidelijk dat dit massaal gebeurde en dat er met middelen vanuit Turkije inmenging in Nederland plaats vond. Ook toen werden er mensen gestalked omdat zij met Gulen sympathisant zaken deden, werden mensen uit de moskee gezet als zij kritisch waren op Erdogans handelen.

na 15 juli:

- De mislukte staatsgreep in Turkije heeft geleid tot escalatie van de spanningen tussen de Erdogan aanhangers en de critici van Erdogan. Vooral aanhangers van de Hizmet beweging hebben zware beschuldigingen, bedreigingen en intimidatie over zich heen gekregen.
- Naast bedreiging en intimidatie richting individuen zijn ook organisaties en hun gebouwen aangevallen door brandstichting of door stenen door de ruiten, soms waren er nog mensen in de gebouwen aanwezig. Dit heeft geleid tot 175 aangiftes in totaal.
- Deze bedreigingen en intimidaties hebben geleid tot veel angst onder volgers van de Hizmet beweging, maar ook onder hun familieleden. Soms waren ouders bang dat hun kinderen iets zou overkomen, al waren ze slechts vrijwilliger en gaven ze soms huiswerkbegeleiding aan basisschool kinderen.
- Nu lopen deze scheidslijnen weliswaar tussen Ergogan en Gulen aanhangers, maar de polarisatie is breder dan deze twee groepen: je bent of Erdogan aanhanger of je bent een landverrader.
- Stichtingen en gebouwen beweging gingen 3 maanden lang op slot en grendel, mensen durfden geen gebruik te maken van hun panden uit angst voor represailles.
- In de nasleep was er ook sprake van verdeeldheid en ruzie binnen families. Ouders die niet meer naar Turkije konden omdat hun kind actief is in de beweging. Familieleden die elkaar uitmaken voor landverrader, familieleden die elkaar onder druk zetten om te stoppen met hun baan, vrijwilligerswerk of donatie aan Hizmet gelieerde organisaties.

- Ouders die onder druk werden gezet om hun kind van scholen af te halen. De spanningen tussen ouders sijnpen ook door de klas in.
- Niet alleen scholen hebben schade opgelopen door ophitsend gedrag, ook veel ondernemers hebben verlies geleden of zijn failliet gegaan omdat veel van hun klanten wegliepen uit angst voor bedreiging. Het gaat om restaurants, winkels, ...etc.
- Ook stichtingen hebben schade ondervonden door het faillissement van veel ondernemers. Ondernemers waren een belangrijke sponsor. Ook donateurs hebben vaak hun donaties terug getrokken uit angst.
- Veel van de incidenten zijn in de media te volgen geweest; zoals de hetze op de scholen, het openbaar maken van Hizmet organisaties, personen en ondernemers op een lijst door persbureau Anadolu.
- Het ergste is echter dat de angst en haat tussen Turks-Nederlandse individuen zo groot is geworden dat alle Turken nu bang zijn om een ander Turk op straat tegen te komen. "Je weet niet waar de ander staat." En ook dat familieleden elkaar proberen de mond te snoeren en te beperken in elkaars vrijheden, ook al zijn we in Nederland, heeft een diepe wond geslagen.

2) Hoe kijkt u aan tegen samenleven in Nederland?

Hizmet bestaat uit mensen die zich willen inzetten voor de samenleving. De grootste groep is moslim en wil graag vanuit zijn overtuiging bijdragen aan de samenleving. Gulen die op een authentieke manier een islam propageert die gericht is op dialoog met alle overtuigingen in het westen en gericht op samenleven heeft hen hierin geïnspireerd. Zijn analyse begon voor de situatie in Turkije, maar wat in Turkije speelt, speelt ook wereldwijd onder de mensheid. Gulen noemt onwetendheid, armoede en verdeeldheid de 3 grootste vijanden van de mens. Naar aanleiding van de 3 grootste problemen kwam hij met verschillende oplossingen:

"Om te beginnen bestaat onder de mensen een onwetendheid die door middel van onderwijs en educatie opgelost kan worden. Voorts heeft men te maken met armoede waar liefdadigheid en ondernemerschap een oplossing voor kunnen zijn. Tot slot bestaat er op veel verschillende vlakken van de samenleving verdeeldheid onder de mensen, wat met dialoog opgelost kan worden."
(uitspraak van Gulen).

Deze analyse ligt ten grondslag aan wat Hizmet mensen beweegt om zich in te zetten voor de samenleving waarin zij wonen. Hizmet betekent dienstbaarheid, en dat is de grondhouding die we aannemen ten aanzien van onze medemens en onze omgeving. Voor de Hizmet mensen in Nederland geldt dus ook dat ze zich inzetten voor hun medemensen hier in Nederland.

Verder zijn Hizmet mensen doordrongen van het feit dat wat ons bindt met anderen is ons mens zijn. Dat universele waarden als vrijheid, gelijkheid en rechtvaardigheid constant in herinnering geroepen moeten worden is maar weer eens te meer gebleken. En dat het overeind houden van de democratische rechtstaat een voorwaarde is voor een leefbare en harmonieuze samenleving.

Hizmet mensen en hun organisaties onderscheiden zich van anderen omdat ze verankerd zijn in bestaande en gevestigde instituties, werken samen met gevestigde partners en hebben anderen culturen opgenomen in hun besturen, raden van adviezen, comités van aanbevelingen.

Dat zorgt voor een duurzame samenwerking met anderen.

3) welke waarnemingen en inspanningen heeft u of uw organisaties verricht op dit terrein?

Uit onderzoek blijkt dat Turkse-Nederlanders goed kunnen organiseren en ondernemend zijn. Dat geldt ook voor de Hizmet mensen in Nederland. Naast ondernemerschap hebben de mensen die een warm hart toedragen aan de beweging zich altijd ingezet om kinderen te helpen hoger in het onderwijs door te stromen. Omdat ouders vaak niet in staat waren hun kinderen te ondersteunen in schoolzaken zijn er huiswerkinstituten opgericht en hebben mensen basisscholen en later middelbare scholen opgericht waar ouderparticipatie en uit een kind halen wat er in zit leidend waren. Deze scholen worden ook goed bezocht door niet Turkse Nederlanders en zelfs ook grote groepen autochtone kinderen. Het succes van deze scholen is een perfect voorbeeld van integratie en het oplossen van multicultureel vraagstuk rond achterstand in het onderwijs. Deze scholen voldoen aan de Nederlandse standaarden van goed onderwijs, zijn niet religieus, maar seculier. Veel scholen werken samen met andere bestaande partners in onderwijsland. Zo valt Metis Montessori lyceum onder de Montessori groep.

Helaas zijn er ook onder onze achterban ouders die geen Nederlands spreken, daar zijn we niet blij mee. De visie vanuit Hizmet beweging is juist om je dienstbaar op te stellen richting de samenleving waar je woont.

Hoewel de meeste Hizmet mensen goed geïntegreerd zijn in de Nederlandse samenleving, hoog opgeleid zijn en goed Nederlands spreken merken we ook dat er sociaal culturele barrières spelen binnen gezinnen. Om die reden zijn er de laatste 10 jaar behoorlijk wat vrouwenorganisaties ontstaan om juist deze issues bespreekbaar te maken. Vrouwen die geëmancipeerd zijn proberen deze discussie op gang te brengen. Ze proberen een rolmodel te zijn en andere vrouwen en mannen bewust te maken van de rechten en vrijheden die je in Nederlandse hebt.

Binnen de Hizmet beweging in Nederland merken we ook een generatie verschil, de voorhoede is op dit moment tussen de 30 en 45 jaar oud en zij zijn behoorlijk vernederlandst. Deze nieuwe voorhoede staat open voor kritiek van buiten en wil het imago van niet transparant zijn graag doorbreken. Dus u kunt alle vragen aan ons stellen en u mag overal komen kijken. Wees welkom. De voorhoede heeft zich georganiseerd in het Hizmet overleg, wat fungeert als een netwerk overleg, die zich juist nu inzetten om de spanningen en andere maatschappelijke vraagstukken in Nederland bespreekbaar te maken. Het Hizmet overleg heeft als doel om de verschillende expertise en ervaring binnen het brede netwerk op een duurzame en proactieve wijze te kanaliseren.

4) Hoe is uw relatie met het herkomstland?

Sinds 2013 werd de situatie voor Hizmet mensen in Turkije al grimmiger, maar vanuit Nederland gingen wij nog wel op vakantie naar Turkije.

Veel Hizmet geïnspireerde ondernemers zijn internationaal actief. Vroeger ook vaak in Turkije, maar door de wrijvingen en kritiek op Erdogan zijn steeds meer Hizmet geïnspireerde ondernemers noodgedwongen naar andere landen gegaan voor zaken. De keerzijde van de medaille is dat de wereld voor deze Turkse-Nederlanders groter is geworden. Ieder nadeel heeft zijn voordeel, zeg maar.

5) welke bemoeienis ervaart u vanuit Turkije?

- Familieleden die bezorgd zijn bellen en je proberen de mond te snoeren.
- Familie en kennissen die proberen druk uit te oefenen op mensen hier om hun vrijwilligerswerk, werk of donaties aan Hizmet organisaties stop te zetten.
- De inzet van een advocaat uit Amerika om in Nederland te Hizmet beweging in een zwart licht te zetten.
- YTB die vanuit de Turkse overheid probeert onrust te stoken hier in Nederland (bijvoorbeeld op de scholen).
- Allerlei nieuwe organisatievormen die per branche en sector hun grip verstreken op de NederTurken, media, ondernemerschap, studentenverenigingen, zelforganisaties etc. Dit brengt de individuen en anderen die kiezen voor hun toekomst in Nederland in moeilijkheden.
- Na 50 jaar migratiegeschiedenis:
Deze ontstane situatie kan een dienen als een kans, een definitieve keuze maken voor Nederland ipv Turkije.
Hizmet mensen hebben dat al gedaan en gaan verder investeren in deze proces.
Hopelijk volgt deze voorbeeld, leidt dit ook tot interne debat zodat ook andere Turkse groepen definitief kiezen voor hun toekomst in Nederland?

kansen die de coup ons biedt

- Nog meer dan voorheen beseffen we dat onze toekomst in Nederland ligt.
- Nog meer dat voorheen beseffen we dat we uit onze eigen kring moeten treden, niet van Turken voor Turken, maar juist met alle andere Nederlanders.
- Onze uitdaging om mensen bewust te maken van het belang om de taal te leren en je op de samenleving te richten waar je woont heeft een boost gekregen. Het is nu voelbaar geworden bij veel mensen in onze achterban dat hier in Nederland hun toekomst ligt.
- Ondernemers richten zich nu meer op investeerders en partners buiten de Turkse gemeenschap in Nederland.
- Veel mensen weten nu wat de waarde van democratie is en hoe belangrijk het is om de rechtstaat overeind te houden.
- Om meer dan voorheen mensen te vertellen over het Hizmet gedachtengoed, omdat het ook voor de huidige spanningen en vraagstukken een oplossing zou kunnen zijn.

ANKARA AAN DE MAAS

Position paper

Turks-Nederlandse culturele en religieuze organisaties zijn allemaal beïnvloed door de gebeurtenissen sinds 15 juli. Veel zeggen te geloven in de thesen van Erdogan: Gulen en zijn aanhang hebben een coup proberen te plegen. Het volk heeft zich achter de leider geschaard en de coup neergeslagen. Nu is een langdurige noodtoestand noodzakelijk om het hele maatschappelijk leven te zuiveren van alle Gulen aanhangers. Vastgesteld moet worden dat niet alleen Gulen aanhangers zonder enige adequate juridische verdenking achter slot en grendel verdwijnen. Ook Koerden en linkse activisten belanden met deze noodtoestand in de gevangenis. Momenteel zitten meer dan 120 journalisten, duizenden academici, duizenden juristen, duizenden leraren, schrijvers waaronder de beste romanschrijver in het Turks Ahmet Altan, de beste baklava bakker Gulluoglu, een stand up comedian en nog vele anderen in de Turkse gevangenissen.

Om ruimte te creëren zijn tienduizenden veroordeelde gevangenen vervroegd vrijgelaten. Bezit van velen is zonder een rechtszaak geconfisqueerd. De oorlog in het Koerdisch gebied kost dagelijks mensenlevens.

De vraag moet gesteld worden of de Turks Nederlandse organisaties die zich scharen achter Erdogan dit uit overtuiging doen of angst ook een belangrijke motivatie is? Velen hebben familie en bezittingen in Turkije. De jaarlijkse vakantie in het vaderland is ook een heiligdom in Turks Nederland.

Diyanet en Milli Gorus hebben directe banden met de Turkse overheid. Deze banden zijn ook financieel. Van Diyanet is dat alom bekend. De Milli Gorus gaf dit bij monde van bestuurder Yusuf Altuntas aan. Financiële banden met een regime die geen rechtsstaat meer genoemd kan worden is schadelijk voor het maatschappelijk verkeer in Nederland. Dit hebben we duidelijk gemerkt in de nasleep van de coup. Allerlei ongecontroleerde protestacties, vernielingen en bedreigingen kunnen herleid worden naar radicaliserende benadering van voorgangers van deze organisaties.

Turks Nederlandse organisaties moeten begeleid worden om op eigen benen te staan. Werving van imams uit land van herkomst met weinig capaciteit tot adaptatie is niet bevorderlijk. Men blijft steken in het beeld van de imam die net kennismaakt met het Westen. Wanneer zulk een imam in een preek over 'ons land' heeft bedoeld hij niet Nederland maar Turkije. Willen we dat de 4e en 5e generatie niet precies hetzelfde wereldbeeld hebben als hun grootouders dienen we de mogelijkheid tot geïntegreerde religieuze voorgangers te faciliteren. Dit zou een volgende stap van het emancipatieproces van moslims in Nederland kunnen betekenen. Omdat Nederlands te voertaal is en de Nederlandse samenleving de context is.

De rol van de diplomatieke vertegenwoordiging is discutabel. Het is bekend dat het consulaat in Rotterdam een voortrekkersrol heeft gespeeld in een protest tegen Armeniërs. Dit soort acties, rechtstreeks door Ankara georganiseerd, ontregelen de rechts conservatieve Turks Nederlandse medeburgers. Nederland dient in deze een strenger beleid te voeren.

Ook financiert Turkije enkele gratis maandbladen in Nederland. Alhoewel deze niet een grote invloed hebben zijn zij wel de spreekbuis van Ankara. Daarnaast zijn er enkele websites die over Turken in Nederland schrijven. Deze barsten van de leugens. Al met al geen verhaal om vrolijk van de worden.

Om Nederturken van de 3e, 4e en 5e generatie ook psychische verbondenheid aan ons land te bestendigen moeten zij het gevoel krijgen dat zij er echt bij horen. Giftige anti Islam discussies in de Nederlandse politiek zijn niet echt bevorderlijk. Turks maatschappelijke organisaties moeten begeleid worden om te hervormen en te vernieuwen. Subsielstromen die in de jaren negentig allemaal zijn stopgezet dienen met nieuwe doelstellingen en scherpe randvoorwaarden hervat te worden. Zo kan op een zachte manier invloed uitgeoefend worden, die op lange termijn effectiever zal zijn dan alleen inzetten op repressie of niets doen.

Aangezien de onrust in Turkije nog gaande is en een herstel tot stabiliteit zeker nog niet in zicht is bestaat er een groot risico dat excessen van na 15 juli weer kunnen plaatsvinden. Alle relevante organisaties moeten inzake maatschappelijke verantwoordelijkheid herhaaldelijk aangesproken blijven worden. Ook met het gegeven dat Turkije nog lang niet gestabiliseerd is dat de organisaties zich moeten voorbereiden op nieuwe provocaties.

Als Hizmet beweging beseffen we ons terdege dat onze toekomst nu voor 100 % in Nederland ligt. Turkije zal voor ons nog lang een no-go area blijven. In de tussentijd zal de Hizmet beweging Nederland zich zelf proberen staande te houden en heruitvinden waar nodig. Ons doel blijft om ons in te zetten voor de kunst van het samenleven. Het opheffen van onwetendheid, armoede en verdeeldheid is nu meer nodig dan ook. Ook is de Hizmet beweging Nederland bereidt zelf bij te dragen aan het oplossen van de spanningen die nu helaas vanuit Turkije geïmporteerd zijn. Dialoog tussen de uiteenlopende Turks-Nederlandse facties is nu belangrijker dan ook.

Over platform INS

Over platform INS

Platform INS zet zich al meer dan 20 jaar in voor de kunst van het samenleven door mensen van verschillende achtergronden, kennis en inzichten bij elkaar te brengen.

Onwetendheid, angst en verdeeldheid zorgen voor spanningen in de samenleving. Daarbij verliezen we elkaars menselijkheid uit het zicht. Door te focussen op universele waarden als vrijheid, gelijkheid en rechtvaardigheid kunnen we verharding en verdeeldheid in de samenleving opheffen.

Beroemde quote van de heer Gulen:

“Om te beginnen bestaat onder de mensen een onwetendheid die door middel van onderwijs en educatie opgelost kan worden. Voorts heeft men te maken met armoede waar liefdadigheid en ondernemerschap een oplossing voor kunnen zijn. Tot slot bestaat er op veel verschillende vlakken van de samenleving verdeeldheid onder de mensen, wat met dialoog opgelost kan worden.”

POSITION PAPER

**HakDer
Federatie van Alevitische
Gemeenschap Nederland**

Van: HakDer federatie van Alevitische Gemeenschappen in Nederland
Voor: de vaste Commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Op: 10 oktober 2016
Betreft: hoorzitting met in Nederland bestaande Turkse en/of Turks-Nederlandse organisaties

Op 5 en 10 oktober 2016 houdt de vaste Commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid hoorzittingen. Het doel van de hoorzitting is:

1. Inzicht krijgen in de (maatschappelijke) gevolgen voor Turks-Nederlandse burgers en/of organisaties naar aanleiding van de recente gebeurtenissen in Turkije.
2. Inzicht krijgen in de wijze waarop in Nederland opererende Turkse- en/of Turks-Nederlandse organisaties aankijken tegen samenleven in Nederland, wat de waarnemingen en inspanningen zijn op dit vlak, alsmede de relatie met het land van herkomst, waaronder de eventuele bemoeienissen vanuit het land van herkomst.

Aan HakDer, de federatie van Alevitische Gemeenschappen in Nederland, is gelegenheid geboden om op voorhand een schriftelijke uiteenzetting te geven. Onder dankzegging maakt HakDer hierbij van die gelegenheid gebruik.

I Inleiding

Alevitisme/Alevieten:

Alevitisme is een minderheidsstroming in de geloofsbeoefening in Turkije en in Nederland. Het Alevitisme stelt de mens centraal. Daarmee de liefde, respect en tolerantie voor de medemens. De menswaardigheid jegens de medemens geldt als voorwaarde voor het eigen handelen. Tot de Alevitische Gemeenschap behoren Turken en Koerden (etniciteit).

Hoewel de Alevieten een vreedzaam levende bevolkingsgroep vormen, worden zij al *eeuwenlang* door de Soennitische Islam onderdrukt. Ofschoon de Turkse Grondwet seculier is, hangt de Turkse overheid (en Diyanet) de Soennitische Islam aan en draagt dit actief uit. Vanuit de Turkse overheid en de daaraan verbonden *Diyanet* (het Departement voor Geloofszaken) wordt de Alevitische identiteit bewust ontkend en worden de alevieten benadeeld. Alevitisme wordt in het overheidsbeleid zelfs volledig genegeerd. Vandaar de vele rechtszaken bij het Europese Hof van de rechten van de Mens ("EHRM") tegen Turkije, waarbij het EHRM Turkije regelmatig in het ongelijk stelt.¹

¹ <http://www.dvhn.nl/buitenland/Europees-Hof-Ankara-discrimineert-alevieten-21306775.html>

Door de Turkse overheid worden Alevieten op directe en indirecte wijze opzettelijk uitgesloten en gediscrimineerd. De facto probeert de Turkse overheid de Alevitische geloofs- en levenswijze te assimileren (lees: te veranderen naar politiek Soennitische Islam). Diyanet doet dit ook door geestelijk leiders naar Nederland en 11 andere Europese landen te sturen.²

Kortom: Alevieten zijn Turkse staatsburger, maar genieten géén rechten en kunnen die niet via het rechtssysteem afdwingen. Recht en rechtvaardigheid zijn onbereikbaar voor Alevieten.

II De (maatschappelijke) gevolgen voor Turks-Nederlandse burgers en/of organisaties naar aanleiding van de recente gebeurtenissen in Turkije:

Van de in Nederland wonende ‘migranten met een oorsprong in Turkije’ is naar schatting dertig procent Aleviet.

Zodra Alevieten zich uitspreken over schending van mensenrechten in Turkije in het algemeen en de culturele-, etnische- en religieuze vrijheden van de minderheden in Turkije, voelen anderen zich daardoor gekrenkt. Voor Alevieten zijn de *rede* en *dialog* kernwaarden, waaronder met rede strijden voor (individuele-) vrijheden, democratische rechtsstaat. Alevieten zijn vredelievend en kiezen voor vreedzaam leven met de medemens en willen de vrijheid hebben/houden om dit uit te dragen.

De gebeurtenissen van 15 juli 2016 en nadien brengen *geen wezenlijke verandering* voor de Alevieten met zich mee. Alevieten riskeren altijd al druk en vrees spanningen. Onder Alevieten bestaat de zorg dat nieuwe spanningen tussen andere groepen, in dit geval aanhangers Gülen vs aanhangers van Erdogan of zijn partij, ineens gekanaliseerd kunnen worden naar anti-Alevitische sentimenten.

Door eeuwenlange onderdrukking zijn de gevoelens van onveiligheid bij Alevieten altijd sterk aanwezig. Uit vrees voor de veiligheid zijn de Alevieten lange tijd niet naar buiten getreden. Alevieten zoeken bescherming bij elkaar in besloten kring, waar iedereen elkaar kent en begrijpt.

Ook in Nederland staan Alevieten voor het dilemma om te zwijgen uit angst voor repercussie (tegen zichzelf of familie in Turkije) of zich uit te spreken tegen onrecht. Risico's liggen altijd op de loer. Het is constant laveren.

Alevieten constateren dat er in Nederland te weinig kennis is over hun achtergronden. Zelfs onder de overige landgenoten met een Turks-Soennitische achtergrond ontbreekt objectieve kennis over de Alevieten. Het beeld is helaas al te vaak negatief, alsof Alevieten afvalligen zouden zijn en daardoor nep-Turken.

---

² Persbericht van HakDer van 1 oktober 2016

Door de minderheidspositie staan de Alevieten onder sociale druk van de Turks-Nederlandse Soennitische Islamieten.

De Alevitische kinderen ervaren de negatieve druk om zich tegenover leeftijdgenootjes met een Turks Soennitische achtergrond staande te houden. De normen, waarden en godsdienstige gebruiken die deze kinderen van huis uit meekrijgen zijn afwijkend van de Alevitische normen en waarden die ze zelf van hun ouders leren. In een vrij land als Nederland zou het niet nodig moeten zijn dat Alevitische kinderen verantwoording af moeten leggen over het feit dat zij bijvoorbeeld niet aan de Ramadan meedoen of dat hun ouders niet naar een moskee gaan.

De sociale druk wordt versterkt door het ontbreken van specifiek beleid vanuit de Nederlandse Overheid ten aanzien van Alevieten. In het overheidsbeleid is geen kennis van en aandacht voor de Alevitische identiteit. In het integratie- en emancipatiebeleid is géén eigen plek gegeven aan de positie van Alevieten. De aandacht wordt alleen gericht op Soennitische Islam en moskeeën. Alevieten hebben hun eigen gebedshuizen ("Cemevi"; vertaald: "Cem"-huizen) waar samen wordt gekomen om rituelen te beoefenen die te maken hebben met het geloof en waar culturele en sociale activiteiten plaatsvinden.

Helaas worden Alevieten ook gediscrimineerd vanwege dit gebrek aan kennis over hun achtergrond. Zowel binnen de Turkse gemeenschap als ook door landgenoten die van origine Nederlands zijn. Bij de Alevieten zijn mannen en vrouwen gelijk en wordt iedereen gestimuleerd zich zo goed mogelijk te ontwikkelen en een goede opleiding te volgen. Het aantal Alevitische jongeren dat een HBO- of Universitaire opleiding heeft afgerond neemt toe. Ook zijn er veel Alevieten die goede maatschappelijke posities bekleden. De meeste Alevieten zijn door hun achtergrond en gedachtengoed goed geïntegreerd in de Nederlandse samenleving.

Op een deel van de Alevieten hebben discriminatie en ongelijke kansen echter een negatief effect. Zij willen wel, maar krijgen onvoldoende kansen.

HakDer bestaat in Nederland al 25 jaar. Onze naam is nooit met geweld of met het veroorzaken van spanningen of verdeeldheid in verband gebracht. Toch is er na 15 juli 2016 op een van onze gebouwen geschoten. Ook worden Alevieten uitgescholden en voelen zich onder druk gezet.

III De wijze waarop Hakder a) aankijkt tegen samenleven in Nederland, b) wat de waarnemingen en inspanningen zijn op dit vlak, alsmede c) de relatie met het land van herkomst, waaronder de eventuele bemoeienissen vanuit het land van herkomst:

Sub a) Visie van Hakder op samenleven in Nederland:

Alevitisme is gebaseerd op een humanistische filosofie, waarbij de **mens** centraal staat. ("Wat je ook zoekt, zoek het in jezelf.") Dit geloof is alleen mogelijk wanneer het er in de samenleving menswaardig aan toegaat, dat betekent:

democratisch en humanistisch. (“Vergeet niet dat uw vijand ook uw medemens is.”) Alevieten hebben een humanistische- en seculaire levenswijze en geloofsovertuiging. Geloof en staatsbestuur dient strikt gescheiden te zijn, geen opgedrongen staatsreligie. Voor Alevieten behoort het geloof tot het persoonlijke domein van elke individu. De individu is vrij en dient daarin niet door dwang beperkt te worden.

Alevieten hechten aan en hebben vertrouwen in de (parlementair) democratische rechtsstaat.

Visie Alevieten op andere geloof- en levensbeschouwingen:

Alevieten leven in Turkije vreedzaam met: gematigde Soennieten, Armenen, Christenen, Aramese christenen, Joden, Katholieken, alsook met alle etnische minderheden in Turkije (Koerden, Arabieren, Grieken).

Ten opzichte van de genoemde groepen is het in Nederland niet anders. Uiteraard is de groep door de multiculturele samenleving van Nederland meer uitgebreid.

In Alevitisme zijn vrouwen gelijkwaardig aan mannen:

Vrouwen en mannen zijn gelijkwaardig. De gelijkwaardigheid van de vrouw komt ook tot uitdrukking in rol en functie van de “Ana” (letterlijke betekenis: Moeder). Vrouwen en mannen bidden gezamenlijk in een gemeenschappelijke ruimte. Alevitische vrouwen hebben geen kledingvoorschriften. Een Alevitische vrouw kan geheel uit eigen vrije wil een hoofddoek dragen.

Alevitisme voor gelijke rechten LHBTi:

Vanuit de Turkse mainstreamcultuur rust op LHBTi een taboe. HakDer tracht dergelijke taboes te doorbreken. Door deze met eigen achterban bespreekbaar te maken.

In onze vereniging in Haarlem is overleg gaande met de gemeente. Het is de wens van het lokale bestuur en HakDer dat het project spoedig zal aanvangen.

Sub b: wat de waarnemingen en inspanningen zijn op het gebied van samenleven in Nederland:

Openlijk Aleviet zijn betekent ook in Nederland het riskeren van discriminatie in woon- en werkomgeving met Turken die Soennitisch zijn. Bekend is dat Alevieten in de ramadanperiode (vastenmaand van de Soenni-Islam) *net doen alsof* zij ook aan de ramadan zijn. Of in die periode de contacten met Soennitische Turken vermijden.

In de 50 jaar dat migranten uit Turkije in Nederland leven, lijkt er sprake te zijn van een toename van Soennitische Islam.

Vanuit Diyanet wordt actief materiële en immateriële ondersteuning aan Soennitische Islamitische organisaties in Nederland gegeven. Dat is ook bij de Nederlandse Overheid bekend.

Tevens wordt door het andere Turkse Departement voor Turkse gemeenschappen die buiten Turkije leven ("YTB") actief bijstand, financiële ondersteuning verstrekt. Alle steun vanuit de Turkse overheid stroomt enkel en alleen richting de Soennitische Islam. (Alevieten zijn daarvan uitgesloten. Alevieten zijn niet in de YTB vertegenwoordigd.) Door deze ongewenste ontwikkeling van financiële steun uit Turkije bestaat in Nederland het gevaar dat de Soennitische Islam zich een sterkere positie kan verwerven en haar toenemende invloed kan misbruiken om de geloofsovertuiging van de Alevieten nog meer te ontkennen en onzichtbaar te maken.

HakDer constateert dat Nederlandse overheid deze scheefgroei niet voldoende meeneemt in haar beleid. Alevieten missen een (positief) beleid om de door externe factoren ontstane achterstellingen van Alevieten teniet te doen. Dit in de vorm van materiële en immateriële steun voor de Alevieten.

Een voorbeeld van immateriële steun is het volgende. Tegenover de uitlatingen van de rector van de Islamuniversiteit, lijken de middelen binnen onze democratische rechtsstaat ogenschijnlijk tekort te schieten. Maar is dat *juridisch* en *feitelijk* ook echt zo? Of is er sprake van een politiek en/of bestuurlijk keuze? HakDer constateert dat de rector van de Islamuniversiteit het dehumaniseren van Alevieten onder Turkse Nederlanders voortzet. Volgens deze rector zijn 'interreligieuze huwelijken strijdig met de Soennitische Islam'. Daarmee wordt een huwelijk met een Aleviet afgewezen. Volgens deze rector 'is het voedsel bereid door een Aleviet onrein'. Deze teksten zijn volstrekt ongewenst. Het voort laten bestaan van deze situatie, creëert sociale druk en ongewenste spanningen binnen de Turkse gemeenschap in Nederland. De Alevieten worden ditmaal onder toezicht oog van de Nederlandse regering en uw Kamer op Nederlandse bodem gediscrimineerd, beledigd en gekrenkt.

HakDer constateert een 'identiteitsvorming' onder Turkse Nederlanders, die voortkomt uit de combinatie van enerzijds uitsluitende factoren in Nederland en anderzijds de grote aantrekkingskracht van en uit Turkije. Een deel van de diaspora is uitdrukkelijk onderdeel van het Turkse buitenlandbeleid van de laatste paar jaren. HakDer vreest dat dit zal bijdragen aan meer segregatie. Alevieten worden door sociale druk en bedreigingen beperkt in het vrijelijk uiten van hun meningen het praktiseren van hun geloof en uitdragen van hun Alevitische identiteit.

De Alevieten willen tot de Nederlandse samenleving behoren en daarin gelijke kansen krijgen. Arbeidsmarktdiscriminatie, etnisch profileren en de houding van politieke partijen leiden ook voor Alevieten tot maatschappelijk ongewenste situatie. Door uitsluiting door de Nederlandse en Turkse overheid zijn en blijven Alevieten kansarm.

Alevieten zijn voor openbaar onderwijs:

Alevieten hebben in Nederland géén eigen scholen. Kinderen moeten onderwijs krijgen en opgroeien in contact met andere kinderen ongeacht hun achtergrond.

Sub c: de relatie van Hakder met Turkije/Turkse overheid, staatsinstellingen:

Door de Turkse overheid en staatsinstellingen worden de in Turkije levende Alevieten structureel en categorisch achtergesteld en gediscrimineerd. Zij leven hierdoor vaak onder spanning en zijn bang voor vervolging en/of geweld. Net zoals de Christenen en Joden, kunnen de Alevieten hun geloof niet openlijk belijden.

De Turkse overheid geeft aan de Alevitische gebedshuizen ("Cem-huizen") niet de officiële status van een gebedshuis. Regelmatig worden Alevitische gebedshuizen beschoten, beklad en aangevallen. Er zijn geen politiebescherming of andere passende maatregelen van overheidswege. Door de Turkse overheid en staatsinstellingen worden géén (im-)materiële middelen beschikbaar gesteld voor Alevieten. Deze ongelijkheid in het land van herkomst heeft ook invloed op de onderlinge verhoudingen binnen de Turkse gemeenschap in Nederland.

HakDer kan en wil transparant zijn. HakDer ontvangt géén steun van *welk aard dan ook* van Turkije en/of vanuit de aan de Turkse overheid gelieerde instellingen in Nederland. HakDer vraagt er ook niet om. HakDer bestaat geheel onafhankelijk van Turkije.

HakDer is geheel onafhankelijk van buitenlandse mogendheden. Overigens ontvangt HakDer ook geen materiële of immateriële steun van Nederland.

De onafhankelijkheid heeft ook zijn prijs. HakDer en de bij hen aangesloten verenigingen zitten in slecht onderhouden gebouwen. De kosten van verenigingsactiviteiten worden volledig gedragen door de individuele Alevieten zelf (donaties en contributies). Ook dit draagt niet bij tot het zich kunnen positioneren van de Alevitische gemeenschap in de Nederlandse maatschappij, terwijl dit juist in de huidige situatie van toenemende vooroordelen en onverdraagzaamheid belangrijk is.

IV Kansen:

Het 'zichtbaar' en 'weerbaar' worden van Alevieten tegen de continu aanwezige druk van buitenaf vormt een ware uitdaging.

De Alevieten kunnen dit niet alleen. HakDer vraagt namens de Alevieten in Nederland aan de Nederlandse Overheid om met hen mee te denken in de mogelijkheden om de positie van Alevieten in Nederland te versterken om hiermee de voor Alevieten aanwezige spanningen en problemen beter het hoofd te kunnen bieden.

Hoogachtend,

HakDer
Y. Çevik (voorzitter)

POSITION PAPER

Turkse Arbeidersvereniging HTIB

Turkse Arbeidersvereniging in Nederland / Hollanda Türkiyesi İşçiler Birliği.
Eerste Weteringplatsoen 2C 1017 Sj Amsterdam Nederland
Tel: +31-20-6221820 Fax +31-20-4282522 Mobile: +31-62-2202879
E-Mail: info@htib.nl www.htib.nl K.v.K. Amsterdam: 40538766

Commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Amsterdam, 22 september 2016

Betreft: positie HTIB

Geachte leden van de commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

De Turkse Arbeidersvereniging HTIB uit Amsterdam strijdt al vanaf de jaren zeventig voor gelijke rechten en plichten van alle Nederlander in het algemeen en Turkse - en Koerdische Nederlanders in het bijzonder. Diverse thema's zijn door HTIB op de maatschappelijke – en politieke agenda gezet. Zo heeft HTIB gestreden voor gelijke rechten tussen heteroseksuelen en homoseksuelen, strijd het tegen huiselijk – en eengerelateerd geweld en is het een voorvechter van gelijke kansen op alle terreinen voor iedereen. Uitgangspunt van HTIB is dat hun werk past binnen een democratische rechtstaat, dat het de Nederlandse grondwet respecteert en de normen en waarden van Nederland onderschrijft. Invloeden vanuit Turkije op de Turkse en Koerdische gemeenschap worden door HTIB niet geaccepteerd en getolereerd. Turkije moet zich niet bemoeien met Turkse en Koerdische Nederlanders die in Nederland een toekomst willen opbouwen. HTIB is dan ook van mening dat iedereen die in Nederland woonachtig is of nieuw in Nederland komt zich moet houden aan de criteria van een Nederlandse rechtstaat en zich niet moeten laten beïnvloeden door de Turkse regering.

HTIB maakt zich ook sterk voor de democratische rechtstaat in Turkije. Jammer genoeg lijkt het bergafwaarts te gaan met de democratische waarden die Turkije heeft omarmt. De huidige regering in Turkije neemt verregaande maatregelen tegen een ieder die zich tegen hen verzet of een andere mening is toegedaan. HTIB is voorstander van een eerlijk proces dat past binnen een democratische rechtstaat wat Turkije zegt te zijn. Maar de werkelijkheid lijkt weerbarstiger te zijn dan de wens. HTIB zal dan ook binnen de Turkse en Koerdische gemeenschap (in Nederland) benadrukken dat Turkije nog een lange weg heeft te gaan om een democratische rechtstaat te worden.

De sociale spanningen die na de coup poging in juli 2016 in Nederland zijn ontstaan tussen Turkse Nederlanders onderling is een direct gevolg van een deels falende integratiebeleid. Ruim 20% van de Turkse Nederlanders – blijkt uit de politieke beschouwingen van de miljoenennota - hebben namelijk aangegeven zich niet welkom te voelen in Nederland en meer affiniteit te hebben met hun land van herkomst en trouw te zweren aan hun leider aldaar. HTIB heeft daar grote moeite mee. Hoe kan het dat 20% van de Turkse Nederlanders zich uitgesloten voelen in Nederland? Hoe komt het dat 20% van de Turkse Nederlanders vooral affiniteit hebben met Turkije en niet met Nederland? De ontwikkelingen in Nederland van de laatste jaren laten zien dat kansenongelijkheid nog steeds aan de orde van de dag is. De werkloosheid onder Turkse Nederlanders is driemaal hoger dan bij

autochtonen. Armoede komt bij Turkse Nederlanders vele malen vaker voor dan bij autochtonen. Schooluitval onder Turkse Nederlanders is hoger dan bij autochtonen leerlingen en studenten. Gelijke kansen voor iedereen met betrekking tot arbeid en onderwijs is een belangrijke aandachtspunt voor HTIB. Teleurstelling in de landelijke overheid en het gevoerde integratiebeleid speelt bij Turkse Nederlanders de voornaamste rol. Nederland is een land van onbegrensde mogelijkheden. Maar een deel van de Turkse Nederlanders zien deze onbegrensde mogelijkheden niet (meer). Sociale uitsluiting en discriminatie zijn de voornaamste oorzaken.

De Turkse – en Koerdische Nederlandse gemeenschap is zeer divers samengesteld. Niet alle Turkse Nederlanders voelen zich dan ook vertegenwoordigd door Turkse en Koerdische organisaties in Nederland. De afgelopen periode zijn er diverse gesprekken geweest tussen Turkse en Koerdische organisaties uit Nederland onderling en tussen Turkse en Koerdische organisaties en de landelijke overheid. Tijdens gesprekken die hebben plaatsgevonden met de lokale overheid, waar ook HTIB aan deel heeft genomen, blijkt al gauw dat er organisaties zijn die de gehele Moslingemeenschap vertegenwoordigt en dus ook de Turkse en Koerdische Nederlanders. Daarom adviseert HTIB de landelijk Overheid met klem om rekening te houden met de diversiteit binnen de Turkse Nederlandse gemeenschap.

Mocht u vragen hebben, neemt u dan gerust contact met ons op. Wij geven graag een toelichting.

Hoogachtend

Namens het bestuur van HTIB

Mustafa Ayranci
voorzitter

Turkse Arbeidersvereniging in Nederland / Hollanda Türkiyeli İşçiler Birliği
Eerste Weteringplatsoen 2C 1017 Sj Amsterdam Nederland
Tel: +31-20-6221820 Fax +31-20-4282522 Mobile: +31-62-2202879
E-Mail: info@htib.nl www.htib.nl K.v.K. Amsterdam: 40538766

Commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Amsterdam, 13 september 2016

Betreft: integratiebevordering Turkse Nederlanders

Geachte leden van de commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

De coup poging die in de nacht van 15 juli en 16 juli jl. heeft plaatsgevonden in Turkije, heeft ook geleid tot grote sociale spanningen binnen de Turks - Nederlandse gemeenschap in Nederland. Er is sprake van intimidatie, bedreigingen en geweld tussen Turkse Nederlanders onderling. Nederlandse kinderen met een Turkse achtergrond worden massaal van school gehouden, diverse Nederlandse ondernemers met een Turkse achtergrond worden geboycot.

De spanningen tussen 'Erdogan-aanhangers' en 'Gulen-aanhangers' hebben kwalijke gevolgen voor de verhoudingen tussen alle Turkse Nederlanders.

De HTIB heeft samen met HAKDER en DIDF scherp stelling genomen tegen de coup poging van 15 juli en we veroordelen deze aanval op de democratie dan ook ten zeerste. Op 2 augustus jl. hebben deze organisaties hun standpunten verwoord in een gezamenlijke brief die gestuurd is naar Tweede Kamerleden met een kopie aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de minister van Buitenlandse Zaken.

Hieronder enkele belangrijke aandachtspunten voor de HTIB:

Over de mislukte coup

- De coup poging heeft een enorme impact gehad op Turkse Nederlanders en is voor velen een traumatische ervaring. Op de eerste plaats omdat het een aanslag is op de democratie, op de tweede plaats omdat vele Turkse Nederlanders familieleden, vrienden en kennis hebben die woonachtig zijn in Turkije. Om die reden is het juist erg belangrijk dat de Turkse Nederlanders hun bezorgdheid kunnen delen en –

binnen de regels van de Nederlandse democratische rechtstaat – met elkaar in dialoog gaan. Dat gesprek moet niet alleen onder Turkse Nederlanders gevoerd worden maar ook met Nederlandse parlementariërs. Turkse Nederlanders hebben namelijk het gevoel dat ze in de steek gelaten worden door de politiek, gezien de soms opruiende- en ongenueanceerde uitlatingen van enkele politici.

Lange armen

- De binding met het herkomst land en oorspronkelijke cultuur van migranten is een feit. Dit geldt voor de eerste generaties maar ook voor de latere generaties van migrantenkinderen overal ter wereld. Vragen om het afbreken van de band met het herkomstland is onnatuurlijk en werkt averechts. In het verlengde hiervan: Turkse Nederlanders zullen voorlopig de ontwikkelingen in Turkije volgen en zich hierbij betrokken voelen. Dit uit zich ook in vorm van de organisaties, stichtingen, goede doelen, initiatieven en krijgt ook vorm in religieuze en politieke stromingen. Van deze organisatievorming is sprake vanaf de arbeidsmigratie in de jaren 60 en zeker in de jaren 70. Deze organisaties functioneerden altijd binnen de democratische en juridische kaders die wij in Nederland kennen en waarderen.
- Toch wil de HTIB onderstrepen dat er wel degelijk sprake is van een lange arm van Erdogan die alles in het werk stelt om Nederlanders met een Turkse achtergrond te verbinden aan een dominant Turks netwerk en dat het voor individuele betrokkenen erg moeilijk is om zich daaraan te onttrekken. Zij komen hierdoor in een afhankelijke positie terecht. De aan Erdogan/AKP gelieerde organisaties beschikken over materiële middelen en instituties (de moskee bijvoorbeeld) om het sociaal isolement van Nederlanders met een Turkse achtergrond te vergroten en te versterken.
- Inmenging van de Turkse overheid in de Nederlandse samenleving kan en mag tevens niet getolereerd worden. Veel Turkse Nederlanders voelen zich al betrokken bij Turkije, maar voelen er niks voor beïnvloed of geïntimideerd te worden door nationale en internationale organisaties die nauwe banden hebben met Turkije. Dat dit niet zo op straat wordt gezegd, heeft te maken met de angst om niet meer naar Turkije op vakantie te kunnen gaan of om familie in Turkije te bezoeken. Nu zijn er al voorbeelden van Turkse Nederlanders die in Turkije zijn aangehouden of worden gevolgd door politie en / of justitie.

Sociale spanningen in Nederland en integratie

- De discussie naar aanleiding van de sociale spanningen tussen de Turkse Nederlanders richt zich voornamelijk op de vraag in hoeverre Turkse Nederlanders die al decennia in Nederland wonen geïntegreerd zijn. De meeste Turkse Nederlanders geven namelijk aan meer betrokkenheid te hebben met Turkije dan

met Nederland. De samenleving vindt het vreemd dat juist de Turkse Nederlanders uit een deel van de tweede generatie en de derde generatie zich meer verbonden voelen met Turkije, terwijl zij geboren en getogen Nederlanders zijn.

- Ook anarchistisch gedrag van Turks Nederlandse jongeren, zoals in de Zaanse wijk Poelenburg, wordt versterkt door de spanningen tussen Turkse Nederlanders en de reactie van politici en media.
- Om deze spanningen en andere problemen tegen te gaan zou de overheid niet alleen met een deel van de religieuze stromingen moeten spreken die door het CMO vertegenwoordigd worden, maar met alle democratische organisaties. Dit zou een beter en breder draagvlak bieden om de problemen te bespreken en oplossingen te zoeken.
Een grote groep Turkse Nederlanders manifesteert zich in de Nederlandse samenleving immers niet of niet alleen op grond van het religieuze collectief waartoe ze soms ten onrechte gerekend worden.
- Turkse Nederlanders hebben hier terecht veel zorgen over discriminatie, de positie op de arbeidsmarkt, onderwijs en integratie. Na 50 jaar migratie hebben we het nog steeds over deze problemen. Dat ligt aan de moeizame acceptatie van de dominante samenleving, maar ook aan Turkse Nederlanders die zich afsluiten en terugtrekken in culturele getto's. De organisaties die alleen met cultuur bezig zijn en zich niet ten doel stellen om zich te richten op de samenleving zijn geen integratie bevorderende organisaties.
- Als het kabinet de sociale spanningen binnen de Turks Nederlandse gemeenschap wil tegengaan dan zal het moeten investeren in het tegengaan van discriminatie en uitsluiting en in projecten en activiteiten waardoor deze groepen zich kunnen verbinden met de samenleving. Er is maatwerk nodig dat inspeelt op de mogelijkheden en behoeften van deze groepen en andere Nederlanders in hun directe omgeving. Je kunt denken aan buurtinitiatieven waar Nederlanders met een Turkse achtergrond samenwerken met andere Nederlanders, bijvoorbeeld gericht op het verhogen van de maatschappelijke participatie of het ondersteunen van kwetsbare bewoners bij hun dagelijkse activiteiten waarbij er geen onderscheid wordt gemaakt naar de persoon.

Dit soort projecten kunnen de vluchtheuvels vormen waar de Nederlanders met een Turkse achtergrond die nu meelopen met de dominante Turkse politiek de kans grijpen om het anders te gaan doen. Dit soort projecten kosten tijd en moeten zorgvuldig worden opgezet. Het HTIB en andere organisaties met een Turkse achtergrond willen daar graag een bijdrage aan leveren. HTIB is dan ook gaarne bereid om hierover met u verder van gedachten te wisselen.

Mocht u vragen hebben, neemt u dan gerust contact met ons op. Wij geven graag een toelichting.

Hoogachtend

Namens het bestuur van HTIB

Mustafa Ayranci

voorzitter

POSITION PAPER

**Federatie Armeense Organisaties
Nederland
(FAON)**

FEDERATIE ARMEENSE ORGANISATIES NEDERLAND • FAON

Adres: Weesperstraat 91 - 2574 VS Den Haag

E-mail: info@faon.nl

K.v.K. 27264382

Tel. 0704490209 of 0624272574

Website: www.faon.nl

Betreft: Notitie t.b.v. hoorzitting 10 oktober 2016

Inleiding

De FAON is verheugd dat de Kamer ook vertegenwoordigers van de Armeense gemeenschap heeft uitgenodigd voor deze hoorzitting; onze dank hiervoor. Hoewel op het eerste gezicht de beschrijving ervan de Armeense gemeenschap niet (in het bijzonder) lijkt te betreffen, gaat het bij de actuele wijze van samenleven in Nederland en de invloed van Turkije om reeds lang bestaande praktijken, waarmee uit Turkije afkomstige Armeniërs evenzeer te maken hebben als andere Turkse Nederlanders en bovendien de Armeense gemeenschap als geheel steeds geraakt en bepaald is en nog steeds wordt, waardoor een bepaalde **“ervaringsdeskundigheid” (A)** mag worden verondersteld. Onze ervaringen worden hier geëxpliciteerd t.b.v. de relevantie voor de in te nemen houding nu en bewustwording van de **“scheefgroei”** die o.i. heeft plaatsgevonden in de Turkse gemeenschap. **De lange arm van Turkije (B)**, incl. het ronduit anti-armeense aspect, speelt hierbij zowel via (delen van) de Turkse gemeenschap in Nederland een rol, maar helaas is het nog complexer en heeft de arm ook de Nederlandse regering vaak stevig in de greep (gehad), wat - wellicht begrepen als instemming - indirect bijgedragen kan hebben aan de (te) sterke positie van Turks-Nederlandse organisaties. Een speciaal aspect daarvan, nog altijd zeer pijnlijk voor onze gemeenschap, betreft de omgang met de **Armeense Genocide (C)**. De boodschap van de door Turkije via de Turkse gemeenschap geïmporteerde genocideontkenning, leek wel te sporen met de opstelling van **“niet-erkenning”** door de Nederlandse regering, die onder druk van Turkije wegens andere belangen (NATO, economie) meende de eigen normen en waarden op te moeten offeren en niet over de *Armeense genocide* te spreken. De preoccupatie van Turkije en delen van de Turkse gemeenschap met de ontkenning van de genocide, samen met de koudwatervrees van de Nederlandse regering op dit punt, hebben grote gevolgen gehad op de **positie van de Armeense gemeenschap in Nederland (D)**, in feite isolatie en uitsluiting, wat op zijn beurt weer gevolgen had voor de (gemiste) discussie binnen Nederland. Tenslotte zijn wij met uw uitnodiging blij, omdat die ons de gelegenheid geeft helderheid te geven en wellicht misverstanden weg te nemen over **onze eigen, in de meeste gevallen, positieve opstelling t.o.v. andere gemeenschappen (E)**, ook waar het betreft velen in de Nederlands-Turkse en Koerdische gemeenschap. Wij besluiten graag met een paar suggesties voor **de toekomst (F)** hoe als Kamer/overheid om te gaan met de huidige situatie en met de verschillende gemeenschappen. Over een en ander zijn onzerzijds eerder brieven aan Kamer en regering verzonden; in deze beknopte notitie worden de thema's kort toegelicht.

A. Armeniërs: ervaringsdeskundigheid

Werden in het Ottomaanse Rijk een eeuw geleden Christenen, m.n. 1,5 miljoen Armeniërs, maar ook Assyriërs, Arameërs, Pontische Grieken, uitgestoten, vermoord en verdreven (met WOI als dekmantel), later o.a. mensen met een andere politieke richting, en kregen weer later ook met mensen met zelfde geloof het moeilijk, bv. Koerden (de laatste nu met de oorlog in Syrië c.q. de vluchtelingenproblematiek als dekmantel), nu zijn zelfs andere Turken aan de beurt, de (vermeende) Gülenisten. Hoewel de impact van de genocide (vele duizenden jaren Armeense aanwezigheid werden in een jaar volledig uitgewist) niet vergelijkbaar is, is de basiswerkwijze van de Turkse heersers dat wel. Nationalisme en geweld gingen en gaan hand in hand. Niets nieuws onder de zon.

Europa, Nederland (bijv. oud-minister Bot, prof. Zürcher, de hr. Lagendijk) waren niet naïef, maar wilden begin van deze eeuw alleen het positieve zien, reageerden negatief op talloze waarschuwingen vanuit de FAON (vanuit de ervaringsdeskundigheid), dat de Turkse opstelling t.o.v. gevraagde verbeteringen voor de EU-kandidatuur slechts opportunisme was en zuiver cosmetisch, zoals helaas ook is gebleken. De neiging, uit angst, alles van Turkije te accepteren, is gebleven en bereikte dit jaar zijn hoogtepunt, toen, telkens als aan de vooravond van een EU-Turkije vluchtelingenoverleg tegen het Europese been werd geschopt door arrestatie van journalisten en sluiten van kranten, dit niet als kwade trouw van de kant van Turkije werd benoemd, die niet zonder gevolgen voor het overleg kon blijven. Angst (door Turkse dreigementen, of het over NATO basis of over vluchtelingen gaat) is de slechtste raadgever.

B. Lange Arm Turkije

Dat Turkije probeert Turken in Nederland, de Nederlandse samenleving en de Nederlandse regering te dreigen en te beïnvloeden, is bekend. Enkele van de vele bekende voorbeelden: de e-mails en posters aan Turken

in 2006 om op D66 te stemmen, en niet op CDA en PvdA die actieve genocide-ontkenners van de lijst hadden gehaald; de manipulatie met de catalogus van een tentoonstelling in Amsterdam, en het vanuit Dyanet verzamelen van handtekeningen in moskeeën in heel Nederland, eerst in 2000, tegen de Armeense gedenksteen in Assen, en in 2014 door met o.a. advertenties en gratis bussen een nationalistische, anti-Armeense demonstratie te regelen tegen een monument in Almelo. Duizenden gevallen van ingrijpen en dreigementen zijn nog onder tafel gebleven. Helder is dat de integratie van Turken in de Nederlandse samenleving, door deze gedwongen band, ernstig geschaad is en wordt en dat de organisaties en instellingen daar belang bij hebben en een rol bij spelen. Maar niet alleen via de organisaties, ook via internet worden denkbeelden en haatuitingen wijdverspreid¹. Verklaring voor veel van die nadelige aspecten en in feite scheefgroei, ligt in de parallelle Turkse samenleving, waar samen met het werk van organisaties, eenzijdige voorlichting, uitsluitend Turkse media, vrienden, burens en vaak ook werk, tot zeer minieme banden met Nederland zorgen. Verwijten dat de Nederlandse samenleving onvoldoende uitnodigend is, dienen steeds in relatie hiermee gezien te worden. Ook onbegrijpelijke beïnvloedingsmogelijkheden rond de Turkse dienstplicht dragen bij aan de mindset van veel Turkse Nederlanders.

Voor de Armeense gemeenschap telt, dat anti-Armenisme wordt gepreekt in moskeeën, met Dyanet in de hoofdrol, bij vele Turkse organisaties, en bijv. ook in het Islamitisch onderwijs² en op het internet. Het anti-Armenisme, ook wel "Armeniërhaat", een belangrijk element bij de genocide, is eveneens verbonden met de ontkenning van die genocide (zoals Holocaustontkenning en antisemitisme samengaan), en wordt onverminderd geuit op demonstraties en is, inclusief oproepen tot geweld, wijdverbreid op internet. Verzoeken aan Justitie dit te onderzoeken bleven onbeantwoord.

C. De omgang met de Armeense genocide is steeds de lakmoesproef geweest. Het is hét voorbeeld van hoe de regering zich – tegen de publieke opinie, de media, de wetenschap (NIOD), de Tweede Kamer (unanieme motie Rouvoet) en uiteraard de gerechtvaardigde druk van de Armeense gemeenschap in – in talloze bochten heeft gewrongen om Turkije ter wille te zijn. Door het niet bij de naam noemen van de genocide, met steeds andere gekunstelde "excuses" heeft onze regering de proef niet doorstaan; los van de onbespreekbaarheid van dit "taboe" in Turkije, wordt hierdoor zelfs de Nederlandse democratie (Rouvoet) geweld aangedaan voor een zg. "hoger doel". De houding van de Nederlandse regering m.b.t. de Armeense genocide kan Turkse organisaties zelfs bevestigd hebben in hun "gelijk" van ontkenning³. De weigering van de regering zelf het woord genocide te gebruiken is een rechtstreeks resultaat van gebondenheid aan "de lange arm", temeer daar in *andere gevallen*, zonder dat zelfs nog onderzoek is gedaan, wel van genocide wordt gesproken.

Tenslotte: De internationale gemeenschap heeft o.i. door niet alleen het zonder gevolgen laten van de genocide, de straffeloosheid, het gebrek aan enige compensatie voor het Armeense volk, maar ook door het laten voortbestaan en impliciet of expliciet steunen van genocidenontkenning, logischerwijs een rol gespeeld in de ontwikkeling van een Turkije, dat meent zijn gang te kunnen gaan, zonder mensenrechten, persvrijheid enz.

D. De positie van de Armeense gemeenschap in de samenleving is gekenmerkt door deze situatie. Hoewel een deel van de Armeense gemeenschap uit Turkije afkomstig is, en de Armeense gemeenschap ook als geheel overduidelijk betrokken is bij de Turkse problematiek, is de gemeenschap/FAON nooit betrokken bij overleg van organisaties met een achtergrond in Turkije, noch in enig ander overleg, ondanks veelvuldige verzoeken. In het verleden gaf de overheid als reden "dat de Armeniërs geen problemen veroorzaakten, waarop we trots moesten zijn", maar dat wij wel problemen hadden, en dat wij wilden meedenken en meepraten over de "multi-culti" samenleving, werd genegeerd. Het Armeense geluid is niet gehoord en dat is o.i. jammer, dat had verdere scheefgroei in de verhoudingen, met alle aandacht voor de vele religieuze conservatieve organisaties, wellicht kunnen voorkomen. Overigens is FAON wel zelf in contact gekomen met be-

---

¹ Voorbeelden zijn bij ons bekend, wij beschouwen het als teveel eer om die hier te benoemen.

² Armeniërs (maar ook andere groepen) hebben in 2015 aangifte gedaan tegen de racistische uitspraken van de hr. Ak-gunduz van de "Islamitische Universiteit", maar de instelling is nog open en nieuwe generaties ontvangen de boodschap van racisme naar vele groepen in de samenleving, van genocide ontkenning en van anti-Armenisme, dezelfde als Erdogan in Turkije over Armeniërs doet.

³ Het huidige Nederlandse standpunt (nl. dat wel erkend wordt dat er internationaal wetenschappelijk overeenstemming is dat er genocide was, maar de regering het zelf niet zo kan benoemen) is niet alleen een vorm van wartaal maar is ook een gevaarlijk precedent, nl. een afwijkend standpunt innemen van de gangbare wetenschappelijke. Het spreekt vanzelf dat men het oordeel genocide niet in juridisch zin kan uitspreken – zoals men ter verklaring stelt – want men is nu eenmaal geen rechtbank, maar dit kan en moet uiteraard wel zo benoemd worden in niet-juridische zin, nl als overeenkomend met alle onderdelen van de definitie genocide van Lemkin en uit het genocideverdrag (vgl. in de Duitse resolutie).

paalde Turkse en Koerdische organisaties, met wie in de loop van de jaren banden zijn ontstaan⁴. Door het “buiten de deur houden” van Armeniërs bij overheidsoverleg, werden wij niet alleen niet gehoord, maar heeft de gemeenschap zich – anders dan andere minderheden – geheel op eigen kracht, zonder enige subsidie en los van het professionele, door overheid gefinancierde en gefaciliteerde, overlegstelsel ontwikkeld. Onze hele gemeenschap rust voor 100 procent op vrijwilligerswerk, mooi en onafhankelijk, maar de opbouw, zoals andere organisaties terecht of ten onrechte met overheidsmiddelen die hebben ontwikkeld, is gemist. De koudwatervrees van de overheid heeft onze positie ook bepaald in de zin van uitgesloten zijn van aandacht op belangrijke momenten. De overheid steunt groeperingen terecht bij hun dieptepunten in hun geschiedenis (Holocaust, Rwanda, talloze andere herdenkingen) door het mee-herdenken van hun slachtoffers. De pijnlijke afwezigheid van de overheid in al die jaren, bij het herdenken van Armeense slachtoffers, zelfs bij de 100 jaar herdenking in 2015, kan behalve als kwetsend evenzeer als discriminatie gekenschetst worden. De band met Turkije en de berekening waren blijkbaar belangrijker dan uiting geven aan de “normale” empathie met een oude bevolkingsgroep, die inderdaad “weinig problemen” maakt. Ook de huidige Minister Asscher, met zoveel gevoel voor wat een genocide met een volk doet, is meegegaan met deze door Turkije geëiste opstelling, waarmee hij de Armeense gemeenschap extra heeft teleurgesteld. Graag gaan we ervan uit, dat aan deze discriminatie snel een einde komt.

E. FAON opstelling t.o.v. andere organisaties.

De FAON hecht groot belang aan goede relaties met organisaties in de samenleving, Nederlandse, maar ook die van andere bevolkingsgroepen. We hebben hier reeds langere tijd uiting aan gegeven door te initiëren, de hand uit te steken, resp. in te gaan op alle uitnodigingen ter zake voor kennismaking, gesprekken, debatavonden enz. Ook met een aantal Turks-Nederlandse en Koerdisch-Nederlandse organisaties bestaan relaties, op basis waarvan gedachtwisseling mogelijk is. Vele Turken en ook Koerden kunnen en willen met de opgelegde genocideontkenning niet verder, welke immers ook de onderlinge banden in de weg kan staan. Aan herdenkingen wordt vanuit deze organisaties en ook door mensen op persoonlijke titel deelgenomen; dit is moedig. Echter: zij worden bedreigd op vergelijkbare manier als nu de Gülenisten. Intimidatie en bedreiging gebeurt uiteraard op bredere schaal dan alleen de mensen, die in de publiciteit zijn gekomen, en maakt dat velen zich maar conformeren of hun mond houden. Degenen die zich openlijk uitspreken verdienen ook van de overheid meer steun.

F. Toekomst

Het is goed om de complexe problematiek positief en actief op te pakken; velen zijn wakker geschud, dat biedt nu gelegenheid tot verandering. In deze situatie past wel een heldere rol van de overheid.

- * Het woord “normalisatie” binnen de Nederlands-Turkse gemeenschap lijkt nu cruciaal, en wel letterlijk: het inrichten van de samenleving, van overleg enz. naar de eigen, Nederlandse, normen en inzichten.
- * Vrijheid van individuen (waarvoor zo velen naar Nederland komen), scheiding van kerk en staat, vrije pers dienen in elk geval in Nederland voorop te staan. Voor iedereen.
- * Herbezinning op de rol van de overheid, bijv. de – onze samenleving vreemde – te geprononceerde positie van de religieuze organisaties in het overleg; herbezielen van representativiteit; niet meer, maar minder overleg, meer actie; overwegen van de gevolgen van de eigen keuzes m.b.t. Turkije.
- * Onderzoek onder alle betrokkenen (niet via de organisaties) naar de normen en waarden, als “nulmeting” voor verder onderzoek na maatregelen. Meer aandacht daarbij voor de vele positieve voorbeelden.
- * Laten meedenken van alle (goedwillende) organisaties in een breed ad hoc platform, gericht op Nederland, op normalisatie en integratie; zeer velen kunnen blijken goed samen te gaan en samen te kunnen werken.
- * Een (sociale) dienstplicht, met alle 18/19 jarigen in Nederland kan meer gezamenlijk besef over wat Nederland nodig heeft, doen postvatten en discriminatie, ook onderling, verminderen.
- * Er zou meer aandacht kunnen zijn voor de rol van Turkse media; we hebben in Nederland vrije pers. Wat kan het tegenwicht zijn voor de huidige, eenzijdige Turkse media?
- * Aandacht voor: wat is de rol van de Turkse taal? Met de Turkse taal is niets mis. Met demonstraties ook niet. Maar ingrijpen of de eventuele strafbaarheid beoordelen is moeilijk als de uitingen *uitsluitend* in het Turks zijn. Ook kan dat veel tijd kosten voor het OM (denk aan de Almelo demonstratie van 2014).
- * Tenslotte: Bij normalisatie denken wij uiteraard ook aan volmondige erkenning van de Armeense genocide door de Nederlandse regering. Dit is een signaal aan allen van de eigen normen en waarden, de lakmoesproef.

⁴ Recent heeft Minister Asscher aangegeven de FAON, als er een gezamenlijk overleg is, wel te zullen betrekken, maar dit overleg heeft nog niet plaatsgevonden.

POSITION PAPER

**Islamitische Universiteit
Rotterdam**

1. Inzicht krijgen in de (maatschappelijke) gevolgen voor Turks-Nederlandse burgers en/of organisaties naar aanleiding van de recente gebeurtenissen in Turkije.

Maatschappelijke gevolgen in Nederland i.r.t. de couppoging in Turkije: de informatie die ik tot mijn beschikking heb beruhten op de verschillende berichtgevingen in de media; *hardly representative*. Als een Turkse-Niederlander c.q. onderwijzer merk ik onder de eigen studenten geen onrust. Mijn onderwijsinstelling beschikt over meer dan 300 studenten van circa 15 verschillende etniciteiten. De studentenpopulatie vertegenwoordigt bijna alle islamitische stromingen in Nederland. Ik kan de cie. informeren dat de recente couppoging in Turkije niet een item is dat de studenten bezighoudt. Om onrust te voorkomen onder de grootste minderheid in Nederland is een taak weggelegd voor de Overheid. Hoewel de burger medeverantwoordelijkheid is voor het eigen 'doen en laten', is het de Overheid die faciliterend zou moeten optreden (eerder op wijkniveau) voor meer uitwisseling om onrust te voorkomen. Nu heerst een beeld dat de grootste minderheid van Nederland zich ongehoord voelt door haar eigen Overheid: een maatschappelijke vereenzaming zou op gemeenschapsniveau voorkomen moeten worden.

2. Inzicht krijgen in de wijze waarop in Nederland opererende Turkse- en/of Turks-Nederlandse organisaties aankijken tegen samenleven in Nederland, wat de waarnemingen en inspanningen zijn op dit vlak, alsmede de relatie met het land van herkomst, waaronder de eventuele bemoeienissen vanuit het land van herkomst.

Visie op de samenleving: we hebben elkaar nodig. De burger dient meer gehoord te worden.

Vaak is 'luisteren' al voldoende om onrust te voorkomen.

Om een algeheel beeld te kunnen verkrijgen zou er een onderzoek kunnen plaatsvinden.

In mijn geval zijn de waarnemingen slechts persoonlijk.

Momenteel zijn de inspanningen gebleven bij de ontmoeting tussen Minister Asscher en de partnerorganisaties. Daar was mijn instelling niet bij.

De Turkse-Nederlanders hebben een sterke band met het land van herkomst.

Ik heb geen concrete aanleiding om te kunnen spreken van een inmenging in onze binnenlandse zaken. Daar is Minister Koenders en de Kamer beter over geïnformeerd.

Met vriendelijke groeten,

De heer E. Gokcekuyu

POSITION PAPER

Federatie Milli Görüs

Position Paper Federatie Milli Görüş

5/10/2016

---

*Federatie Milli Görüş
Jan Rebelstraat 8
1069 CB Amsterdam*

*T: +31 (0) 20 410 11 48
E: info@milligorus.nl*

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Wie zijn wij als organisatie?.....	4
Uitgangspunten	4
Uitgevoerde activiteiten.....	6
Onderwijs	6
Talim Educatief Centrum (EC).....	6
Studenten Unie Nederland (SUN)	6
‘The world undisabled day’	7
‘Hallo wij zijn Moslims’	7
‘Dubbele strijd; Aanrecht of Bureau?!’	7
Het Offer- en levensmiddelenproject.....	7
Kunstworkshopen en tentoonstellingen in Enschede	8
Aanstaande workshop over zelfvertrouwen	8
Visie op Turkse politiek.....	9
Visie op de actualiteit in Nederland	10
Bijlage 1	12
Bijlage 2	13
Bijlage 3	15
Bijlage 4	16

Inleiding

Naar aanleiding van de recente gebeurtenissen in Turkije en de spanningen in Nederland organiseert de vaste commissie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bijeenkomsten met Turks-Nederlandse gemeenschapsvertegenwoordigers. Tijdens deze zitting zullen meerdere organisaties bevestigd worden over hun visie over de maatschappelijke gevolgen van de coupoging van 15 juli jl. in Turkije voor de Turks-Nederlandse burgers en organisaties. Het doel van deze zitting is, tweeledig:

1. Inzicht krijgen in de (maatschappelijke) gevolgen voor Turks-Nederlandse burgers en/of organisaties naar aanleiding van de recente gebeurtenissen in Turkije.

2. Inzicht krijgen in de wijze waarop in Nederland opererende Turkse- en/of Turks-Nederlandse organisaties aankijken tegen samenleven in Nederland, wat de waarnemingen en inspanningen zijn op dit vlak, alsmede de relatie met het land van herkomst, waaronder de eventuele bemoeienissen vanuit het land van herkomst.

Ter voorbereiding voor deze zitting is deze paper geschreven door vertegenwoordigers van Milli Görüş Noord-Nederland. Zowel de paper als de zitting zullen als input dienen voor de komende debatten met de regering in het parlement.

Deze paper bevat de volgende informatie:

- Wie zijn wij als organisatie?;
- Uitgevoerde activiteiten;
- Visie op Turkse politiek;
- Visie op de actualiteit in Nederland.

Ondanks het vrijblijvende karakter van deze bijeenkomst, heeft Milli Görüş Noord-Nederland ervoor gekozen om op de uitnodiging van de vaste commissie in te gaan. Zo hoopt de organisatie wederom een bijdrage te leveren aan een geharmoniseerde samenleving en rust binnen de Turks-Nederlandse gemeenschap. Dit gemeenschappelijke doel is enkel te bereiken door de dialoog, wederzijdse begrip en respect te vergroten.

Wie zijn wij als organisatie?

Milli Görüş is een sociaal-religieuze beweging die zich richt op de integratie en emancipatie van (voornamelijk Turkse) moslims in de Nederlandse samenleving. De beweging heeft in Nederland circa 50 aangesloten organisaties, waar de Jongerenfederatie en de damesafdeling deel van uitmaken.

Milli Görüş bestaat uit twee federaties, Noord-Nederland en Zuid-Nederland (NIF). Milli Görüş Noord-Nederland (boven de rivieren) heeft een klein maar effectief stafbureau, dat de aangesloten organisaties ondersteunt en helpt te professionaliseren. Federatie Milli Görüş heeft een stichtingsvorm, deze stichting bestaat uit verschillende organisaties. Deze opereren deels zelfstandig en zijn deels verantwoording schuldig aan het bestuur van de overkoepelende federatie. De federatie Milli Görüş heeft een achterban van ruim vijftienduizend personen.

Hoewel de organisatie geestverwanten heeft in Turkije en in verschillende landen van de EU, opereert de federatie zelfstandig en onafhankelijk van andere organisaties of politieke partijen. Afgezien van bindingen in bijvoorbeeld Nederlandse adviesorganen, is de federatie zowel formeel als inhoudelijk onafhankelijk. Het beleid van Milli Görüş is gericht op de integratie, emancipatie, participatie en prestatie van haar leden in de Nederlandse samenleving. Zij doet dat vanuit een op de islam geïnspireerde maatschappelijke verantwoordelijkheid, die op verschillende terreinen tot uitdrukking komt. Bij al haar handelen staat het actieve burgerschap van haar leden in de Nederlandse samenleving centraal.

Milli Görüş dient geen ander belang dan dat van de integratie van haar leden in de Nederlandse samenleving. De beweging staat kritisch-democratisch open voor iedereen en streeft de dialoog na met alle stromingen binnen en buiten de moslimgemeenschap in Nederland.

Milli Görüş heeft als vertrekpunt de volgende overlevering van onze profeet als basisprincipe:

"De besten onder jullie zijn diegenen die de mensheid dienen"

Uitgangspunten

INTEGREREN

Integratie in de Nederlandse samenleving is een doel op zich. Nieuw- en oudkomers moeten zich de geschreven en ongeschreven regels eigen maken en volwaardig deel uitmaken van de samenleving. Dit is een proces dat van twee kanten moet komen en voor beide (of meerdere) zijden rechten en plichten kent.

EMANCIPEREN

Voor een volwaardig burgerschap is het niet voldoende lid van de samenleving te zijn. Een bevestiging van de eigen creatieve identiteit is een dynamisch proces waarbij de burger niet tussen, maar in twee culturen leeft. Gedurende dit proces dient er een nieuwe identiteit gecreëerd te worden om van daaruit voor zichzelf en voor de samenleving op te komen. Gedwongen assimilatie wordt ten zeerste afgekeurd, evenals het vasthouden aan een

versteende cultuur uit het land van herkomst. Emancipatie is het proces om je eigen positie in de samenleving op te eisen, je positie te bepalen ten opzichte van je eigen achtergrond en van de rest van de samenleving, inclusief de heersende cultuur en andere minderheidsculturen. Onderdeel van het emancipatieproces is de erkenning van de culturele eigenheid en respect voor minderheden binnen en buiten de eigen kring. Een moderne en respectvolle visie op de ontwikkeling van de religieuze beleving in Nederland maakt deel uit van dit proces. Identiteit komt je niet aangewaaid. Hierdoor kan van de federatie Milli Görüs een actieve opstelling op het gebied van identiteitsvorming worden verwacht. De gezamenlijke én afzonderlijke emancipatie van specifieke groepen binnen onze achterban wordt in verschillende activiteiten vertaald.

PARTICIPEREN

Burgerschap betekent meer dan opkomen voor jezelf, het betekent tevens jezelf dienstbaar te maken aan de samenleving. We doen dat vanuit de overtuiging dat wij een positieve bijdrage hebben te leveren aan de Nederlandse samenleving. Dit betekent een actieve opstelling in ouderraden, maatschappelijke organisaties, buurtorganisaties en politieke partijen. Participeren betekent ook een actief beleid van het smeden van banden tussen de eigen organisatie en de omgeving. Voorlichting, debat, gezamenlijke activiteiten en scholing horen bij dit thema.

De islam geeft aan dat wie kan werken ook daadwerkelijk moet werken voor zijn geld. Voor sommigen is de achterstand tot de arbeidsmarkt echter te groot. Toch zullen we voor deze meest kwetsbare groepen activiteiten aanbieden die gericht zijn op maatschappelijke participatie.

PRESTEREN

Ook voor Milli Görüs als organisatie geldt de eis van prestatie. Wil onze stem gehoord worden, dan zal zij op een professionele wijze hoorbaar gemaakt moeten worden. Hierbij geven de daden de doorslag voor de waardering. Wanneer we hulp van anderen, bijvoorbeeld de overheid, nodig hebben zullen we die vragen. Maar het proces van integreren, emanciperen, participeren en uiteindelijk presteren zal toch voor alles door onze leden zelf gedragen moeten worden. Door het stellen van voorbeelden creëer je rolmodellen die vooral jongeren, jongens en meisjes, in staat stellen hun eigen weg te vinden in de samenleving.

Uitgevoerde activiteiten

Hieronder zijn er een aantal activiteiten opgenomen die door de federatie Milli Görüş of een aangesloten organisatie zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan de beoogde doelstellingen.

Onderwijs

Milli Görüş ondersteunt jongeren als het gaat om beroepskeuze, studiekeuze en studiebegeleiding. Verkeerde opleidingskeuzes van jongeren dragen bij aan schooluitval en verkleint de kans op de arbeidsmarkt. Daarom zijn binnen de federatie "rolmodellen" geïdentificeerd met een hbo- of wo-achtergrond, die actief participeren in de samenleving. Deze personen fungeren dan ook als "buddy" om vragen m.b.t. opleidingen en werkgelegenheid te beantwoorden. Deze rolmodellen adviseren de jongeren proactief op het gebied van ontwikkeling op de arbeidsmarkt, zodat zij niet voor verrassingen komen te staan na het behalen van hun (academische) graad.

Deze ondersteuning vindt niet enkel binnen de eigen gemeenschap plaats, maar is ook bestemd voor jongeren buiten de gemeenschap. Zo worden er op verschillende Mbo-scholen in Amsterdam Masterclasses verzorgd door bestuurders/vrijwilligers op het gebied van Professioneel Netwerken en studiekeuze. Een voorbeeld hiervan is de Masterclass: netwerken op de ROC-Top in Amsterdam. Een vrijwilliger van de stichting heeft aan drie verschillende klassen van verschillende niveaus trainingen gegeven m.b.t. netwerken en de voordelen hiervan. De stichting zal haar vrijwilligers in de toekomst ook vaker inzetten voor Masterclasses op het gebied van vaardigheden. Tevens zullen deze Masterclasses worden verzorgd in meerdere steden over heel Nederland.

Talim Educatief Centrum (EC)

Talim Educatief Centrum is een initiatief van Milli Görüş om kinderen/jongeren na schooltijd te begeleiden met hun huis- en schoolwerk. Met deze tak stimuleert Milli Görüş jongeren om gedisciplineerd te werken aan het huiswerk om vervolgens op school hogere studieresultaten te behalen.

Er wordt ondersteuning aangeboden voor verschillende vakken zoals: rekenen (wiskunde), taal, biologie, natuur/scheikunde en Engels. De lessen worden verzorgd in het Nederlands en tevens wordt er aandacht geschonken voor diverse actuele onderwerpen in de samenleving.

Studenten Unie Nederland (SUN)

De studententak van Milli Görüş, opgericht in 1995, is vandaag de dag actief op de Vrije Universiteit en bij InHolland in Amsterdam. Een multiculturele vereniging die sociaal-culturele en politieke onderwerpen vanuit een academisch perspectief bekijkt en ondervraagd tijdens lezingen, seminars en debatten. Het doel van deze studentenvereniging is driedelig:

- De studenten proactief informeren over de ontwikkelingen in het onderwijs.
- De studenten uitdagen om kritisch te kijken naar hedendaagse onderwerpen.
- De studenten helpen om hun horizon te verbreden door verschillende onderwerpen te behandelen met verschillende deskundigen.

Daarnaast is SUN een belangrijk onderdeel van het rolmodelproject en fungeren de bestuurders tevens als vraagbaak voor jongeren die een studiekeuze moeten maken.

Milli Görüs richt zich daarnaast op jonge moslims en moslima's in de samenleving. Op deze manier wordt niet alleen de emancipatie bevorderd, maar ook de actieve deelname van deze jongeren binnen verschillende sociaal-maatschappelijke en humanitaire projecten.

'The world undisabled day'

De universeel bekende "International Day of Disabled Persons" op 3 december is door de commissie van dit programma omgezet tot de International Day of Undisabled Persons. In dit kader is er op 6 december 2015 een programma georganiseerd in Utrecht.¹ Dit programma was gericht tot heel veel Turkse Nederlanders met een handicap of een beperking. Er was maar één doel; de deelnemers doen realiseren dat hun talenten geen beperkingen kennen en dat ze met deze talenten enorm veel kunnen betekenen voor de Nederlandse samenleving. Tijdens het programma werden er verschillende workshops verzorgd gerelateerd aan de talenten van deze jongeren.²

'Hallo wij zijn Moslims'

Op 13 maart 2016 zijn er door heel Nederland in maar liefst 13 steden op straat rozen uitgedeeld. Dit ging gepaard met een heleboel inspirerende gesprekken met willekeurige voorbijgangers. In Amersfoort en Hilversum waren tevens de burgemeesters aanwezig voor de aftrap. Met dit project³ heeft de organisatie vooral de dialoog proberen te bevorderen met de mensen op straat, om zo de eenheid en saamhorigheid in de Nederlandse samenleving te bevorderen.⁴ Dit project zal komend jaar in maart worden herhaald en dit keer in meer steden door heel Nederland worden gehouden.⁵

'Dubbele strijd; Aanrecht of Bureau?!'

Heel veel jonge moslima's hebben een dilemma als het gaat om een balans zoeken in hun aanstaande carrière en hun rol als moeder/echtgenote. Daar komen vooral de vooroordelen over de moslima bij kijken. Ze wordt vaak geportretteerd als onmondige en onderdrukte vrouw zonder eigen keuzes. Tijdens dit programma⁶ is aan jong alumni en studerende moslima's duidelijk gemaakt dat deze vooroordelen hen niet moeten belemmeren in de vrije keuzes die ze willen maken over hun eigen toekomst. Tevens werd aan de hand van een aantal succesverhalen besproken dat een carrière na de studie, waar er zo hard voor is gewerkt, prima mogelijk is. Als gastsprekers waren Stella van de Wetering en Asmaa Claassen aanwezig. Stella van de Wetering heeft het over allerlei succesvolle voorbeeldvrouwen in de Islamitische geschiedenis gehad. Asmaa Claassen heeft haar succesverhaal opgedragen en werden alle dilemma's en vooroordelen uitvoerig besproken.

Het Offer- en levensmiddelenproject

Het offerfeest wordt jaarlijks gevierd door alle moslims over de hele wereld. Milli Görüs maakt uiteraard gebruik van deze gelegenheid. Ieder jaar worden er duizenden offers gedoneerd zodat deze gedeeld kunnen worden met alle hulpbehoeftigen over de hele wereld. Zo wordt elk offer gedeeld met iemand anders in een land ver hier vandaan.⁷

---

¹ Zie bijlage 1 voor foto's

² Link naar sfeerbeelden: <https://player.vimeo.com/video/149887026>

³ Zie bijlage 2 voor foto's

⁴ Link naar sfeerbeelden: <https://www.youtube.com/watch?v=NRYTUjXkPsg>

⁵ Voor meer over het project: <https://www.facebook.com/hallo.wij.zijn.moslims/>

⁶ Zie bijlage 3 voor foto's

⁷ Zie bijlage 4 voor foto's

Naast het offerproject vindt tevens het levensmiddelenproject jaarlijks plaats. Dit gebeurt tijdens de Ramadan. Het is vooral in deze maand belangrijk om te delen met mensen die het minder hebben. Een pakket vol met rijst, pasta, meel, zout en andere basis levensmiddelen wordt tijdens de maand Ramadan gedoneerd aan hulpbehoeftigen in ontwikkelingslanden.

Kunstworkshops en tentoonstellingen in Enschede

Deze projecten zijn in Enschede uitgevoerd door gepassioneerde bestuursleden die een enorm talent hebben voor kunst. Tijdens de Week van Amateurkunst (WAK) is in samenwerking met het Rijksmuseum Twente een tentoonstelling georganiseerd over de eeuwenoude Turkse Ebru-kunst. Tevens heeft er een tentoonstelling in de Volksuniversiteit Enschede plaatsgevonden. Deze tentoonstellingen gingen gepaard met verschillende workshops waar veel belangstelling voor was. Kunst is een mooi middel dat fungeert als brug tussen verschillende religies en culturen. De enorme verrijking van de multiculturele samenleving in Nederland heeft in dit project haar vruchten afgeworpen.⁸

Aanstaande workshop over zelfvertrouwen

Milli Görüş heeft helaas moeten constateren dat heel veel jongeren een gebrek aan zelfvertrouwen hebben. Dit heeft invloed op de emancipatie, participatie en persoonlijke ontwikkeling van deze jongeren. Hierdoor zal er binnenkort op de lokale afdeling in Utrecht gestart worden aan een reeks workshops over zelfvertrouwen, verzorgd door een socioloog.

---

⁸ Artikel over de workshops: <http://plus.sica.nl/tr/node/693>

Visie op Turkse politiek

Milli Görüş Noord-Nederland heeft ruim 15.000 leden in Nederland welke grotendeels bestaan uit Turkse Nederlanders. Deze leden gaan vaak jaarlijks naar Turkije om familieleden te bezoeken en vakantie te vieren. Ook de jonge generatie gaat mee in deze vakantietraditie en de familieleden worden periodiek bezocht. Dit brengt met zich mee dat de leden een emotionele band hebben met Turkije, ondanks dat zij hier woonachtig zijn. De leden volgen zowel het Turkse als het Nederlandse nieuws.

Federatie Milli Görüş Noord-Nederland is een organisatie verbonden aan de overkoepelende confederatie Islamitische Gemeenschap Milli Görüş, gevestigd in Keulen. Milli Görüş heeft geen banden met Ankara. Echter, op federatie niveau worden de ontwikkelingen in Turkije wel gevolgd. Dit geldt niet alleen voor Turkije, maar ook voor de ontwikkelingen in Europa (zie bijv. persberichten voor terreuraanslagen). Milli Görüş is een organisatie welke staat voor rechtvaardigheid en gelijkheid ongeacht geografische ligging. Er wordt geen onderscheid gemaakt in terreuraanslagen en elke aanslag wordt ook ten strengste verworpen middels persberichten. Een aanslag in Senegal is voor de federatie even kwalijk als een aanslag in Brussel en zo stelt de federatie zich ook op.

De laatste jaren is er vanwege het politieke klimaat in Nederland heel weinig over van de samenwerking tussen Milli Görüş en de overheid. Hierdoor zag de organisatie zich genoodzaakt om buiten de landsgrenzen te zoeken naar samenwerkingspartners. Ankara en Brussel waren de alternatieven. In Brussel mist Milli Görüş het netwerk om een samenwerking op te zetten. In Ankara daarentegen is het makkelijker om een samenwerking op te zetten. De afgelopen 30 jaar heeft Milli Görüş in totaal één keer een subsidiebedrag ontvangen vanuit Ankara.

Een van de doelen van Milli Görüş Nederland is om de participatie van de achterban te bevorderen. Hier hoort het creëren van politieke bewustzijn en het vergroten van betrokkenheid binnen de gemeenschap ook bij. Dit bewerkstelligt de federatie middels verkiezingsdebatten, rondetafelgesprekken met raadsleden en Kamerleden en cursussen van politici aan jongeren te organiseren.

Echter, is het voor de federatie een belemmering om structureel geconfronteerd te worden door politici met uitspraken die ongefundeerd blijven. Zo heeft de federatie de afgelopen jaren te maken gehad met journalisten of Kamerleden die beweren dat de federatie een lange arm is van Ankara. Het verzoek van de federatie aan deze Kamerleden om bewijs aan te leveren, is tot op heden ongehoord gebleven. Dit toont aan dat er sprake is van ongefundeerde wantrouwen richting de organisatie. Dit is verreweg de grootste uitdaging voor Milli Görüş anno 2016. De betwistbaarheid en ongeloofwaardigheid van enkele Kamerleden is binnen de gemeenschap dan ook onvermijdelijk.

Visie op de actualiteit in Nederland

Op 15 juli jl. hebben een groep officieren geprobeerd een coup te plegen en daarmee de Turkse regering omver te werpen en de macht over te nemen. Het gevolg hiervan is, dat er onder de burgers 239 en onder de putschisten 104 doden zijn gevallen. Ongeveer 1500 mensen zijn gewond geraakt. Deze coup poging heeft zowel in Turkije als buiten dit land tot hevige en emotionele reacties geleid. De in de VS woonachtige Fethullah Gülen wordt door alle Turkse politieke partijen, alsmede de publieke opinie als verdachte van de coup poging aangewezen.

In de Turks-Nederlandse gemeenschap was er al jaren voor de coup poging sprake van een diep wantrouwen richting de Gülenbeweging. Zo vonden veel mensen hun ondoorzichtige structuur beangstigend. SP-kamerlid Sadet Karabulut heeft bijvoorbeeld in verschillende uitzendingen en debatten in de Tweede Kamer felle kritiek geuit richting de Gülenbeweging. Naarmate de Gülenbeweging in Turkije meer macht kreeg, met name in de nasleep van de beruchte Ergenekon-processen, nam het wantrouwen richting de beweging ook in Nederland gigantisch toe.

Milli Görüş was de eerste organisatie die tijdens de coup poging d.m.v. een persverklaring de coup poging sterk veroordeeld heeft. Jammer genoeg heeft de pro-Gülen krant Zaman Vandaag dat bericht gepubliceerd en Milli Görüş geassocieerd met Erdogan. Ook heeft Milli Görüş de Turkse gemeenschap opgeroepen om de spanning te verminderen en met elkaar in gesprek te blijven. (Bestuurs)leden van Milli Görüş hebben geconstateerd dat het met name op social media er regelmatig hard aan toeging. De organisatie maakt zich al een langere tijd zorgen over haatreacties op social media. In april van dit jaar heeft Milli Görüş naar aanleiding van de aangifte van de Turkse president Erdogan richting de komiek Jan Böhmermann een aantal haatreacties ontvangen. Milli Görüş heeft haar achterban gemaand om de zogenaamde boycotlijsten, van organisaties en ondernemers die gelieerd zouden zijn aan de Gülenbeweging, zoveel mogelijk te negeren en daar niet aan mee te doen. Milli Görüş is altijd een verbindende factor geweest in de Nederlandse samenleving en weigert spanningen die elders optreden te importeren naar Nederland.

Er hebben zich helaas een aantal incidenten voorgedaan vlak na de coup poging. Zo waren er vechtpartijen in Amsterdam en Haarlem, een poging tot brandstichting in Deventer en Apeldoorn, gesneuvelde ruiten in Eindhoven en veel bedreigingen en intimidaties in Rotterdam. Milli Görüş constateert dat er binnen de Turkse gemeenschap erg veel scepsis heerst richting de Gülenbeweging. Zo is er, met name op social media, veel vraagtekens gezet bij de vechtpartijen in Haarlem en Amsterdam. De vechtpartij in Amsterdam zou een ruzie tussen twee vennoten zijn geweest en niets te maken hebben met de recente ontwikkelingen in Turkije. Bij de vechtpartij in Haarlem zou er niet meer dan gestoeid zijn. Ook belangrijk te melden is, dat de Gülen aanhanger die betrokken was bij de vechtpartij in Haarlem kort na het incident de Furkan moskee, verbonden aan Milli Görüş, heeft bezocht met de intentie een politieke discussie aan te gaan met jongeren. Het bestuur van de moskee heeft hem duidelijk gemaakt dat hij voor dat doel niet welkom is in de moskee. Veel Turkse Nederlanders beschuldigen zowel de pro-Gülen krant Zaman Vandaag alsmede de bestuurders van de aan Gülen gelieerde organisaties van opruiing en het kunstmatig hoog houden van de spanningen. Voorbeelden zijn de berichtgevingen over de vechtpartijen in Haarlem en Amsterdam, en berichten over dat de spanning extreem zou toenemen als vakantiegangers van Turkije komaf weer in Nederland zouden arriveren. Vlak voor het einde van de zomervakantie zijn er dagenlang in de media berichten verschenen over mogelijke onveilige situaties op scholen. Het is onduidelijk waar dit soort berichten op gebaseerd zijn.

Milli Görüş constateert dat zowel de Gülen aanhangers alsmede aanhangers van de AK-partij de spanningen in Turkije importeren naar Nederland. Zo hebben aanhangers van de AK-partij op social media boycotlijsten verspreid van ondernemers en instellingen die

gelieerd zouden zijn aan de Gülenbeweging. Ook werden ouders waarvan de kinderen op een 'Gülenschool' zaten, geadviseerd om hun kinderen er vanaf te halen. Gülen aanhanger Ahmet Taskan heeft in een interview in het AD 145 Diyanet imams beschuldigd van spionagepraktijken. Dit soort uitlatingen dragen alleen maar bij aan polarisatie binnen de gemeenschap. Het is erg opmerkelijk dat Milli Görüş twee jaar terug naar aanleiding van de ruzie tussen de Gülenbeweging en de AK-partij in 2013, voor het eerst van haar bestaan een bezoek ontving van de Gülenbeweging om een alliantie te vormen tegen AK-partij sympathisanten.

Veel Turkse Nederlanders vinden de houding van de Nederlandse media en politici tegenover de recente gebeurtenissen heel erg eenzijdig. Er heerst een agressief anti-Turks sentiment in de Nederlandse media en politiek. Voordat de coup poging verijdeld was, waren er al berichten verschenen over dat de coup poging in scène gezet zou zijn. Dit draagt uiteraard bij aan de polarisatie binnen de Nederlandse samenleving, want veel Turkse Nederlanders waren nog aan het rouwen vanwege de vele slachtoffers en nauwelijks bijgekomen van de trauma, en ze werden al op de werkvloer ondervraagd of ze pro- of anti-Erdogan zijn en geconfronteerd met de vele ontslagen binnen de Turkse overheid. Twee dagen na de coup is er in Rotterdam een demonstratie gehouden, wat door vele politici en media sterk veroordeeld is en gekwalificeerd als een 'gebrek aan integratie'. Deze selectieve verontwaardiging heeft tot wantrouwen jegens de politiek en media geleid onder Turkse Nederlanders. Immers, na de gebeurtenissen in Parijs, of op de Gazastrook zijn er ook veel mensen, al dan niet met een vlag, de straat opgegaan om solidariteit te tonen met de slachtoffers.

De Nederlandse samenleving is heel erg aan het polariseren. Er bestaat haast geen ruimte meer voor nuance. Bestuurders van Milli Görüş constateren dat Turkse Nederlanders die geen stevige kritiek uiten op Erdogan of op de AKP, al gauw worden weggezet als 'niet-geïntegreerd' of dat ze maar moet vertrekken naar 'het land van herkomst'. Veel jongeren hebben aangegeven dat ze zich in de afgelopen maanden zelden zo Turks hebben gevoeld. Bovendien ontvangt de organisatie signalen van Turks-Nederlandse jongeren die willen emigreren naar het buitenland vanwege het klimaat in Nederland.

Dit zijn zeer zorgwekkende ontwikkelingen. Bovendien worden de uitlatingen van premier Mark Rutte in de uitzending van Zomergasten en de uitlatingen van burgemeester Aboutaleb dat het 'binnen de Turkse gemeenschap schort aan een democratische opvoeding', worden door Milli Görüş gezien als een bijdrage aan de toenemende polarisatie binnen de Nederlandse samenleving.

Bijlage 1

Bijlage 2

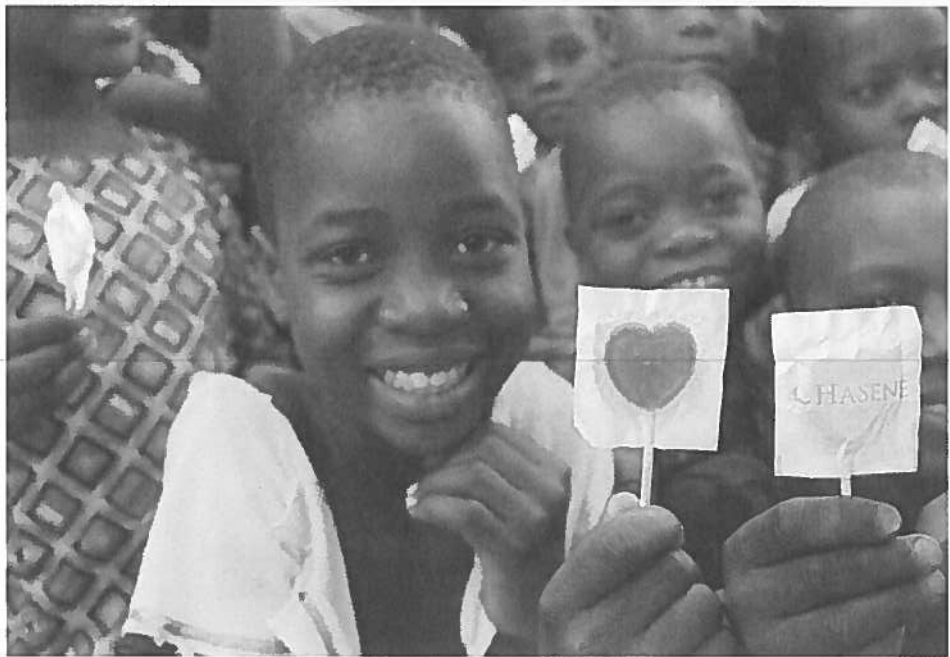
Bijlage 3

Links: Stelle van de Weteringen, rechts: Asmaa Claassen

Bijlage 4

POSITION PAPER

**Stichting Islamitisch Centrum
Nederland
(SICN)**

Stichting Islamitisch Centrum Nederland (SICN) in het kort

SICN is een Nederlandse religieusmaatschappelijke organisatie die in 1972 is opgericht om in de religieuze en culturele behoeften te voorzien van Nederlandse immigranten. Het was voor de organisatie in die jaren al snel duidelijk dat deze gezinnen zich definitief zouden vestigen in Nederland. Als organisatie is sindsdien dan ook geïnvesteerd in het sociale kapitaal (opleiding, werk, instellingen, sociale structuren), met nadruk op het bieden van begeleiding en ondersteuning bij de ontwikkeling van sociale vaardigheden, en bij het ontwikkelen van een evenwichtige identiteit en persoonlijkheid.

De laatste tijd zijn thema's als positief zelfbeeld, gelijkwaardigheid en volwaardig burgerschap de onderwerpen waar we ons mee bezighouden. SICN vervult als organisatie vooral de rol van overkoepelende dienstverlener, ondersteuner en verbinder van de 47 bij haar aangesloten lokale organisaties. SICN is lid van het IOT en het CMO en is mede via deze organen? een gesprekspartner van de overheid over tal van maatschappelijke thema's en vraagstukken. Een aantal voorbeelden van projecten en activiteiten waar we mee bezig houden zijn o.m.:

- Dienstverlening op het gebied van religieuze aangelegenheden
- Conferenties en voorlichtingsdagen, open dagen
- Seminars en trainingen voor kaders
- Vraagbaak en advies functie voor belanghebbenden en geïnteresseerden
- Jaarlijkse publicatie van de Nederlandstalige islamkalender sinds 2007
- Samenwerking met onderwijsinstellingen inzake opleiding van imams
- Centrale ondersteuning, advies aan en facilitering van aangesloten organisaties
- Imamopleiding en godsdienstonderricht

In 2014 is in opdracht van het ministerie van SZW een onderzoek ingesteld naar vier Turks-Nederlandse organisaties. De onderzoekers concluderen in de samenvatting(p.90) over SICN het volgende:

" De beweging is altijd zeer apolitek geweest. Als beweging heeft men geen expliciete agenda op het gebied van Turkse identiteit. Men wil erkenning voor de educatieve activiteiten die de beweging ontwikkelt en die ook buiten de directe aanhang worden erkend. De sterke gerichtheid op deze interne religieuze activiteiten en spirituele zelfontwikkeling heeft tot gevolg dat de beweging het imago heeft van gesloten en in zichzelf gekeerd. Het huidige jonge leiderschap in Nederland is zich bewust van het belang van goede samenwerking met Nederlandse autoriteiten en maatschappelijke organisaties. Een aanzienlijk deel van de aanhang en zeker van het actieve kader heeft een goede opleiding, spreekt vloeiend Nederlands en is in staat die samenwerking verder vorm te geven. De Turkse identiteit vormt op geen enkele manier onderdeel van het beleid van de beweging. De regelmatig geuite beschuldiging dat de SICN een broeinest is van extreem-nationalistische politiek mist elke grond. De beweging stimuleert op geen enkele manier de versterking van de band met Turkije, of Turkse nationalisme. Men beschouwt dat als een zaak van persoonlijke voorkeur."

De hoorzitting

De laatste jaren merken wij dat het debat over de Turkse Nederlanders en organisaties die de Turkse Nederlanders als primaire achterban hebben steeds intensiever wordt gevoerd. Helaas ervaren we steeds vaker dat de rol van de Turks-Nederlandse organisaties wordt geproblematiseerd en negatief wordt gedeut. We hebben er mee te maken dat we hierdoor als organisatie steeds moeten uitleggen dat we deugen. In 2014 is uitgebreid onderzoek gedaan (zoals hierboven aan is gerefereerd) met overwegend positieve resultaten, waarna thans opnieuw een vervolgonderzoek is gevraagd door uw Kamer. Deze hoorzitting lijkt mede in lijn met het voorgaande te zijn georganiseerd.

We hebben als organisatie een belangrijke maatschappelijke rol en functie en hebben om deze reden sinds ons 44-jarige bestaan altijd goede relaties met onder andere publieke organen en politici onderhouden. Sinds ons oprichting hebben we met veel genoeg diverse bewindspersonen, bestuurders en politici mogen ontvangen. We zien graag dat we uit de sfeer van wantrouwen komen en weer op basis van vertrouwen overleg kunnen voeren en samenwerken.

Visie op het onderwerp

Deze hoorzitting heeft twee doelstellingen, waar wij hieronder op zullen ingaan.

1- De commissie wil inzicht krijgen en vraagt onze visie op de gevolgen voor Turks-Nederlandse burgers/organisaties naar aanleiding van de gebeurtenissen in Turkije.

Wij hebben de gebeurtenissen in Turkije van afgelopen zomer met zorg en pijn in het hart gevolgd. Er is gepoogd een staatsgreep te plegen en democratische instituties te ondermijnen en dat keuren we af. Onze gebeden zijn voor de getroffen en van deze coup poging en hun nabestaanden.

Wat betreft de gevolgen van de gebeurtenissen voor de Nederlandse samenleving merken wij in het dagelijks leven, in onze gebouwen, tijdens (religieuze) samenkomsten weinig van spanningen en/of ongeregelde heden en zien we deze voornamelijk in het nieuws of op sociale media voorbijkomen. Als organisatie maken wij geen onderscheid in bezoekers, iedereen die de behoefte heeft kan gebruik maken van onze activiteiten en diensten.

Wij keuren het intimideren, bedreigen, het gebruiken van geweld af en sporen mensen via onze besturen en vrijwilligers ook aan om -mocht er onrust ontstaan- de rust en harmonie te bewaren. Iedereen in Nederland is gehouden aan de wetten en regels van ons land. Dezelfde roep naar kalmte, rust en harmonie doen we ook bij (terroristische) aanslagen, bedreigingen, vernielingen van gebedshuizen, of anderszins.

2- De commissie wil inzicht krijgen in de wijze waarop wij aankijken tegen samenleven in Nederland, wat de waarnemingen en inspanningen zijn op dit vlak, de relatie met land van herkomst, waaronder eventuele bemoeienissen vanuit dat land.

Relatie met buitenland

SICN heeft een onafhankelijk bestuur, evenals de lokale aangesloten organisaties en heeft geen financiële of bestuurlijke relatie met welke buitenlandse mogendheid of instantie dan ook. Onze inkomsten worden verkregen uit donaties, giften en sponsoren in Nederland. Alle bij ons aangesloten organisaties hebben de ANBI-status, waardoor de financiële administratie sinds jaar en dag conform de vereisten uit regelgeving wordt opgesteld.

Waarnemingen

De laatste jaren zijn de sociale verhoudingen in onze samenleving helaas verslechterd. We constateren dat er minder tolerantie en saamhorigheid is. Naast algemene thema's als veiligheid, de zorg, het onderwijs, de inkomensverschillen enz., zijn er een aantal specifieke onderwerpen die aandacht vragen zoals (arbeidsmarkt)discriminatie, ongelijke behandeling, etnisch profileren, moslimhaat / islamofobie, radicalisering op verschillende fronten en uitsluiting. Wij maken ons daar, net als vele Nederlanders, ernstige zorgen over.

Verder zien we dat het huidige debat in Nederland over de Turkse Nederlanders erg gespannen is. Veel zaken worden eenzijdig benaderd, waarbij soms voorbijgegaan wordt aan de eigen verantwoordelijkheid en redelijkheid. Het valt bijvoorbeeld op dat ongewenste gedragingen van individuen worden toegeschreven aan groepen. Tevens zien

we een verharding in de politiek en media, een taal van uitsluiting wat een inclusieve samenleving verder belemmert. Zolang deze harde/duidelijke taal en de collectieve verontwaardiging enkel wordt gebezigd bij bepaalde groepen, zal de notie van ongelijke behandeling helaas blijven bestaan.

Onze visie op individu & samenleving en onze inspanningen

Wij merken ten eerste op dat we als organisatie ons op de toekomst in Nederland richten. Als organisatie willen we islamitische Nederlanders zo goed mogelijk ondersteunen bij het belijden van hun geloof. Wij doen dit door hen ruimte en diensten aan te bieden die ze nodig hebben. Zonder een zuivere overtuiging, een oprechte intentie en deugdelijk handelen, kan een individu geen innerlijke rust vinden en is de kans groter dat hij/zij kwetsbaar wordt voor ongewenste tendensen in de samenleving, zoals verwijdering, uitsluiting of radicalisering.

Wij zetten ons, naast onze primaire taken, in om een bijdrage te leveren aan maatschappelijke vraagstukken. Speciale aandacht verdient het gegeven dat veel jongeren met een migrantenachtergrond zich miskend en niet-welkom voelen in ons land waar ze geboren en getogen zijn. Dat baart zorgen. We blijven ons inzetten om ervoor te zorgen dat onze jongeren niet uitgesloten worden, o.m. door ondersteuning- en begeleidingsgesprekken te bieden en hen te betrekken bij activiteiten. Diezelfde inzet en 'warm welkom' zou ook te verwachten moeten zijn van de bredere samenleving als geheel en in het bijzonder van (beleidsmakers binnen de) overheid, politiek en media.

Het werken met '*homegrown*' (religieus) personeel en vrijwilligers stelt ons in staat om een zo goed mogelijke aansluiting te hebben bij de jongeren en deze zo goed mogelijk te begeleiden in hun ontwikkeling. De rol die gevraagd wordt om te vervullen tijdens deze processen is geen makkelijke voor een organisatie die groepen en individuen moet helpen antwoorden te vinden voor veel zingeving- en levensvragen in een veranderende context. Er is veel veranderd voor de arbeidsmigrant die in de jaren zestig hier naar toe is gekomen. Het hebben van een nieuw thuisland vraagt om veel en verschillende inspanningen. Nederland is ook in religieuze termen het thuisland (geworden) van ongeveer één miljoen moslimburgers. Zij dienen hun religie vanuit een *hier en nu-perceptie* te beleven en verder vorm te geven. Dit proces is op volle toeren gaande en het zal nog enkele decennia duren voordat het, naar de inschatting van SICN, vastere gestalte krijgt.

Uiteraard loopt SICN niet weg voor haar maatschappelijke verantwoordelijkheid om zaken toe te lichten en bij te dragen waar dat kan. We willen wat betreft spanningen in de samenleving onze eigen verantwoordelijkheid nemen door een bijdrage te leveren aan dé-escalatie binnen Turks-Nederlandse gemeenschappen en indien mogelijk ook daarbuiten. Van ons mag worden verwacht dat wij onrustgevoelens binnen deze gemeenschappen goed weten te kanaliseren. Bij onze besturen leeft de alertheid om vroegtijdig groeiende onrust binnen de eigen gemeenschap adequaat op te vangen.

Voor nadere vragen en/of informatie: info@sicn.nl

POSITION PAPER

**Turkse Federatie Nederland
(TFN)**

TÜRK FEDERASYON

HOLLANDA DEMOKRATİK ÜLKÜCÜ TÜRK DERNEKLERİ FEDERASYONU

Gelecek nesiller için

Amsterdam, 5 oktober 2016

Betreft: Korte notitie TFN mbt tot de doelstellingen t.b.v. de hoorzitting op 10 oktober 2016

1. Inzicht krijgen in de (maatschappelijke) gevolgen voor Turks-Nederlandse burgers en/of organisaties naar aanleiding van de recente gebeurtenissen in Turkije.

De gebeurtenissen in Turkije raakt de Turks Nederlandse gemeenschap omdat er nauwe familiale banden zijn. Dit is een sociologisch verschijnsel en mag door de politiek niet als onnatuurlijk worden beschouwd. Het onderwerp van de mislukte staatsgreep is nog vers in het geheugen en een alledaagse onderwerp binnen de gehele gemeenschap. In zijn algemeenheid blijft dit binnen de kaders omdat de leden van de gemeenschap in Nederland leven en hun leven verder niet wordt beïnvloed. Grote gevolgen binnen de gemeenschap merken wij daarom niet.

Er zijn veel onduidelijkheden over de reden van de poging tot staatsgreep. De organisatie die verantwoordelijk wordt gesteld voor de poging tot coup (de Gülen-beweging) heeft ook aanhangers in Nederland. Bijna iedereen kent wel een persoon in de nabije omgeving die zich associeert met de betreffende beweging. Lokale incidenten hebben zeker plaatsgevonden, maar dit zijn individuele en op gevoelens beruste reacties vanwege de ontstane spanningen.

Vanuit onze eigen organisatie benadrukken wij heel duidelijk dat politieke of chaotische taferelen in een ander land ons in onze eigen contacten niet mag beïnvloeden. De media in Nederland geeft in onze ogen een vertekend beeld. Wij merken geen –heksenjacht- in Nederland zoals dat door de media wordt voorgesteld. Helaas neemt de politiek in Den Haag zulke berichten serieus en wordt de gehele gemeenschap nadelig beïnvloed. De Turks Nederlandse gemeenschap in Nederland voelt zich des te minder vertegenwoordigd in de besluitvorming.

2. Inzicht krijgen in de wijze waarop in Nederland opererende Turkse- en/of Turks-Nederlandse organisaties aankijken tegen samenleven in Nederland, wat de waarnemingen en inspanningen zijn op dit vlak, alsmede de relatie met het land van herkomst, waaronder de eventuele bemoeienissen vanuit het land van herkomst.

De Turks Federatie Nederland stelt zich op het standpunt dat een samenleving die al meer dan 50 jaar lang in Nederland is, waar inmiddels de 4e generatie opgroeit niet door een ander land zodanig mag worden beïnvloed waardoor de leefbaarheid onder druk komt te staan.

Samenleven in Nederland vatten wij letterlijk op: samen leven. Hiervoor is wederzijds begrip en tolerantie heel belangrijk. Samenleven, integratie en acceptatie zijn met elkaar verbonden.

Onze waarneming is dat de leden van de gemeenschap in zijn algemeenheid goed meedraaien in de gemeenschap, maar dat dit niet wordt erkend. Er is een probleem in Nederland die al ruim 1,5 decennium bestaat. Namelijk een politieke beleid die niet naar de gemeenschap luistert, maar steeds met de vinger wijzend ongegronde uitspraken doet in de politiek. Het is heel jammer dat dit tot zover gaat dat aan zelfs de loyaliteit van de Turken aan Nederland wordt betwijfeld en de binding met Nederland niet serieus wordt gezien. Hierbij is ook sprake van islamfobie. Kortom, de Turkse Nederlanders worden meer gespannen door verkeerde integratie beleid en vertekende media-

1

vertoning dan het gestelde bemoeienis van Turkije. Dat is logisch, want de Turkse Nederlander leeft in Nederland en ziet zijn toekomst niet elders.

POSITION PAPER

**Islamitische Stichting Nederland
(ISN)**

Doelstelling Hoorzitting

-Inzicht krijgen in de (maatschappelijke) gevolgen voor Turks-Nederlandse burgers en/of organisaties naar aanleiding van de recente gebeurtenissen in Turkije.

-Inzicht krijgen in de wijze waarop in Nederland opererende Turkse- en/of Turks-Nederlandse organisaties aankijken tegen samenleven in Nederland, wat de waarnemingen en inspanningen zijn op dit vlak, alsmede de relatie met het land van herkomst, waaronder de eventuele bemoeienissen vanuit het land van herkomst.

ISN

De Islamitische Stichting Nederland (ISN) is een open en transparante organisatie, opgericht naar Nederlands recht, die zich richt op de Nederlandse samenleving en streeft naar een volwaardige burgerschap van de Turkse Nederlanders. ISN richt zich op de religieuze activiteiten van de aangesloten moskeeorganisaties. Zelfstandigheid van ISN en de aangesloten stichtingen is zowel op financieel vlak als op bestuurlijk niveau gewaarborgd. Verder beschikken alle aangesloten organisaties alsmede ISN over een eigen begroting en eigen financiën. Alle financiën worden opgebracht door de gemeenschap in Nederland en het enige wat betaald wordt door de Turkse overheid zijn de salarissen van de imams, ISN steekt dat niet onder stoelen of banken.

Imams bekend met de waarden die hier gelden

Binnen de moskeeorganisaties is draagvlak en vertrouwen essentieel om de religieuze rituelen te verrichten. Hier ligt er een belangrijke taak bij de imam, hij leidt het gebed, geeft de vrijdagpreek, vervult zijn taak tijdens de levenscyclusrituelen, zoals geboorte, huwelijk en overlijden, is geestelijke verzorger in ziekenhuizen en gevangenissen. De imam is iemand die op academisch niveau kennis heeft over de Koran en Hadith en de capaciteit heeft om die voor een kleurrijke moskeeganger te vertalen. De imam kan religieuze kennis overbrengen en houdt daarbij rekening met de context waarin mensen leven.

De imams volgen cursussen over taal en cultuur van Nederland, zijn universitair geschoold en hebben een bewezen staat van dienst voordat ze kunnen worden aangesteld in een moskee. Kortom het profiel van de imam die door de Islamitische Stichting Nederland wordt aangesteld is academisch opgeleid en heeft kennis over taal en cultuur van Nederland. Deze imams zijn bekend met de normen en waarden die hier gelden. Aangezien taal en kennis over Nederland met name voor jongeren belangrijk is, kunnen jongeren een studie in Turkije volgen om imam te worden. In Nederland bestaat die optie niet. In Turkije kunnen ze studeren aan de internationale afdeling van de theologische faculteiten. Inmiddels zijn de eerste jongeren afgestudeerd en werken als imam in ons land. Initiatieven om meer imams met een Nederlandse achtergrond op te leiden zijn welkom.

Imams tegen radicalisering

Sinds 1982 komen imams naar Nederland. In al die jaren hebben zij zich ingespannen voor een vreedzame en tolerante samenleving tussen moslims, christenen, joden en andere levensovertuigingen en niet gelovigen. In de moskeeën prediken zij decennialang een gematigde vorm van Islam die alle radicale en extreme vormen uitsluit. Je kunt dit waarnemen onder de jongeren die de moskeeën bezoeken, ze hangen geen radicale of extreme vormen aan. Samen met moskeebestuurders participeren de imams dialoogbijeenkomsten tussen diverse religieuze groeperingen in de samenleving. De imams bieden religieuze educatie aan de kinderen en verlenen geestelijke bijstand bij sociale, psychische en spirituele

uitdagingen. Bovenal is de ISN niet de enige die gebruik maakt van de diensten van de imams en dede's (voorganger Alevieten) uit Turkije. Andere organisatie in Nederland maken ook gebruik van imams uit Turkije.

De ISN verwerpt ten stelligste dat ongewenste invloeden uit Turkije via de imams naar Nederland geïmporteerd zouden worden. Het tegendeel is waar! Rust, saamhorigheid en verdraagzaam is wat de imams verkondigen. In moskeeën wordt geen politiek bedreven. De gebedshuizen zijn voor stilte, bezinning en verbinding.

Democratisch rechtsstaat

De waarden van de democratische rechtsstaat staan bij de Islamitische Stichting Nederland centraal. Hierin investeren we door actief onze verantwoordelijkheid te nemen, betrokken en open te zijn.

Geweld, bedreigingen en intimidatie onacceptabel

De ISN veroordeeld geweld, bedreigingen en intimidatie en laten iedereen weten dat dit onacceptabel is. Moskeebezoekers zijn tot rust en kalmte opgeroepen. En daarnaast heeft de ISN duidelijk gemaakt dat alle misdragingen van geweld bij de politie wordt gemeld.

POSITION PAPER

Turks-Nederlands Tegengeluid

“Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.”

Turks-Nederlands Tegengeluid (hierna verder te noemen: TNT) is in november 2014 opgericht als reactie op de peiling van Motivaction waaruit zou blijken dat bijna 90% van de Turks-Nederlandse jongeren sympathiseert met IS. Die peiling klopte uiteraard niet, zo bleek ook uit vervolgonderzoek. TNT is echter blijven bestaan om een brugfunctie te vervullen tussen jongeren en de politiek. Wij worden gedreven vanuit de houding dat we niet óver elkaar maar mét elkaar willen praten.

Uit TNT is een denktank ontstaan, conform afspraak met minister Asscher, genaamd Turkish Dutch Council. De denktank bestaat uit professionals die zich in het dagelijks leven inzetten voor de maatschappij. Er is bewust voor gekozen om een diverse groep samen te stellen, zowel in politieke voorkeur als het vakgebied waarin zij opereren.

De denktank is neutraal en draagt derhalve geen politieke voorkeur uit, noch in Turkije, noch in Nederland. Vanuit die neutrale houding wordt zoveel mogelijk gepoogd boven de partijen te staan en het algemeen belang te laten prevaleren. Hoewel de denktank idealiter niet alleen op Turks-Nederlandse jongeren, maar op alle jongeren gericht zou zijn, nopen de actualiteiten de denktank er toe zich voorlopig specifiek op ontwikkelingen rondom Turks-Nederlandse jongeren te richten.

U hebt ons gevraagd om een korte notitie waarin wij onze visie op het onderwerp geven. U wilt inzicht krijgen in de (maatschappelijke) gevolgen voor Turks-Nederlandse burgers en/of organisaties naar aanleiding van de recente gebeurtenissen in Turkije. Daarnaast wilt u inzicht krijgen in de wijze waarop in Nederland opererende Turkse- en/of Turks-Nederlandse organisaties aankijken tegen samenleven in Nederland, wat de waarnemingen en inspanningen zijn op dit vlak, alsmede de relatie met het land van herkomst, waaronder de eventuele bemoeienissen vanuit het land van herkomst. Wij bedanken u voor de mogelijkheid om onze visie op bovengenoemde punten te geven.

Tot het jaar 2014 had de Turks-Nederlandse gemeenschap een gemiddelde reputatie. Er was niet veel ophof over de gemeenschap en over het algemeen stond de gemeenschap bekend als hard werkend en ondernemend, excessen daargelaten. Sinds het jaar 2014 constateren wij een kentering in het maatschappelijk debat over Turkse-Nederlanders. Deze kentering houdt ongetwijfeld verband met de ontwikkelingen in Turkije. Enerzijds omdat Turkse-Nederlanders zich verbonden voelen met het land van herkomst en anderzijds omdat de houding van Europa sinds 2011 steeds kritischer is geworden ten opzichte van Turkije en haar president Erdogan. Wij zullen verder niet ingaan op de Turkse politiek, omdat wij er bewust voor hebben gekozen ons te richten op onze gedeelde toekomst in Nederland.

Turkse-Nederlanders worden regelmatig in verband gebracht met ontwikkelingen in Turkije. Wij constateren in gesprekken met Turks-Nederlandse jongeren dat zij zich steeds meer verwijderd voelen van de dominante samenleving. Van de bakker die zich nergens mee bemoeit tot aan de sleutelfiguren in de voorhoede, velen vragen zich af of zij nog een toekomst in Nederland hebben. Het huidige klimaat wordt niet veilig bevonden voor de volgende generaties. Daarnaast voelen Turkse-Nederlanders dat zij zich in een spagaat bevinden. Enerzijds wordt van hen geëist dat zij de spanningen uit Turkije niet overbrengen naar Nederland, anderzijds constateren zij dat er geen dag voorbij gaat in Nederland zonder dat Turkije het nieuws domineert. Hierdoor ontstaat de vraag in hoeverre Turkse-Nederlanders zich afzijdig kunnen houden van ontwikkelingen in Turkije als dat land en die ontwikkelingen continue het gespreksonderwerp in Nederland zijn.

Bovendien schuurt het ook op andere vlakken. Van Turkse-Nederlanders wordt gevraagd dat zij zich aan de Nederlandse normen en waarden aanpassen en zich die eigen maken. Een verzoek waar velen graag gehoor aan geven; er moet immers ruimte zijn om samen te leven in Nederland. Tegelijkertijd worden Turkse-Nederlanders continue aangesproken op hun Turkse identiteit. Dit bemoeilijkt het proces waarin mensen zich als Nederlander gaan identificeren. De nadruk ligt immers op de Turkse afkomst in plaats

van de Nederlandse toekomst. In het maatschappelijk debat voeren termen als 'anti-democratisch', 'fascistisch', 'gewelddadig', 'Erdo-Turk' en 'mislukte integratie' de boventoon, terwijl de gemeenschap niet homogeen is. Sinds de mislukte staatsgreep lijken er nog maar twee soorten Turkse-Nederlanders te bestaan; de Erdogan aanhangende Turken en de Gulen aanhangende Turken. Een grove miskenning van de diversiteit van de gemeenschap, die ook alevieten, Koerden, seculieren, nationalisten, kemalisten, atheïsten en vele anderen kent. De stigma's die worden opgeworpen, leiden er toe dat er langzaamaan een gapend gat ontstaat in de arbeidsmarkt voor Turkse-Nederlanders. Wij ontvangen steeds vaker signalen van Turkse-Nederlanders dat zij überhaupt niet worden uitgenodigd voor sollicitatiegesprekken. Een ongewenste ontwikkeling gezien het feit dat we als land investeren in toekomstige generaties die geacht worden een bijdrage te leveren aan de Nederlandse economie. Door ongefundeerde en ondoordachte uitspraken van politici van verschillende politieke partijen, neemt de druk op Turkse-Nederlanders toe. Er wordt op dit moment een probleem gecreëerd waar over een aantal jaren naarstig een oplossing voor gevonden zal moeten worden. Wij betreuren deze gang van zaken.

Stellen wij hiermee dat Turkse-Nederlanders geen duit in het zakje hebben gedaan en dat hen geen blaam treft? Neen. Uiteraard zijn er onacceptabele handelingen verricht. Uiteraard zijn wij tegen elke vorm van geweld, intimidatie en bedreigingen. Dit hebben wij vanuit Turks-Nederlands Tegengeluid meermaals gecommuniceerd naar de gemeenschap toe. Daarnaast hebben wij een bijeenkomst georganiseerd met Turkse-Nederlanders van verschillende groepen om de spanningen gezamenlijk te bespreken en onze eigen verantwoordelijkheid hierin te nemen. Deze activiteiten zullen wij ook de komende periode blijven voortzetten.

Het opvallende in de beeldvorming is echter dat alle goedwillende Turkse-Nederlanders verantwoordelijk worden gehouden voor het gedrag van een aantal kwaadwillende Turkse-Nederlanders. Turkse-Nederlanders worden niet als individu, maar als onderdeel van een groep benaderd en worden gedwongen om tegen de beeldvorming te vechten. Hierdoor voelen zij zich in een hoek gedrukt waar zij niet uit kunnen komen. **De politiek heeft een leidende taak om gelijke behandeling van individuen te bevechten.** In de afgelopen periode hebben wij echter geconstateerd dat zij er meer voor voelen om de hele groep over één kam te scheren.

De huidige en komende generatie Turkse-Nederlanders willen een veilige en gezonde toekomst in Nederland. Behandeld worden als ieder ander en als individu tegelijk. Bijdragen aan een florerende economie, werken, onderwijs genieten en onderwijzen. De politiek bekritisieren en politiek bedrijven. De ruimte krijgen om een eigen mening te hebben, hoe (on)welgevallig die ook is voor anderen en binnen de grenzen van de wet- en regelgeving in Nederland.

Als gemeenschap zullen wij onze verantwoordelijkheid blijven dragen om een bijdrage te leveren aan een rustige en veilige omgeving voor iedereen. Wij vragen u, als politici, om deze taak niet te bemocilijken door olie op het vuur te gooien met ongefundeerde uitspraken. Laten we niet in problemen denken, maar samen over oplossingen praten. Geef het goede voorbeeld door het gesprek aan te gaan en in samenspraak naar oplossingen te zoeken. Wij zijn altijd bereid om een brugfunctie te vervullen tussen burgers en de politiek en doen u hierbij een handreiking om in het vervolg samen te werken aan een lijne samenleving. Wij vertrouwen op de beste intenties van politici en hopen dat vertrouwen ook na de hoorzitting te mogen behouden.

Opdat het besef losgemaakt kan worden dat artikel 1 geen inleiding voor mensenrechten is, maar de kern van onze samenleving.